

Powiatowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych - 2018

Sprawozdanie z realizacji w Powiecie Bolesławieckim Powiatowego Programu Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w 2018 r.

Powiatowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016 – 2020 został przyjęty uchwałą nr XVI/81/15 Rady Powiatu Bolesławieckiego z dnia 17 grudnia 2015 r.

Dotyczy on zagadnień związanych z rehabilitacją osób niepełnosprawnych, ich edukacją i zatrudnieniem, integracją ze społeczeństwem. Został tak opracowany, by do jego realizacji włączało się wiele podmiotów – instytucji i organizacji. Dlatego Program określa zadania, które realizuje nie tylko Powiat Bolesławiecki (wydziały Starostwa, jednostki organizacyjne Powiatu), ale także gminy, ośrodki pomocy społecznej, szkoły, organizacje pozarządowe z terenu naszego powiatu.

Program daje Powiatowi oraz podmiotom realizującym możliwość ubiegania się o środki finansowe na realizację zawartych w nim zadań, m. in. z Unii Europejskiej oraz w ramach programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Cele strategiczne Programu przyjęte do realizacji to:

1. Wzrost świadomości i wrażliwości społecznej na problemy osób niepełnosprawnych.
2. Zwiększenie dostępności środowiska dla osób niepełnosprawnych.
3. Diagnozowanie potrzeb środowiska osób niepełnosprawnych w Powiecie Bolesławieckim.
4. Stworzenie systemu wczesnej identyfikacji niepełnosprawności, interwencji i kompleksowej rehabilitacji.
5. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do edukacji.
6. Tworzenie warunków do aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.
7. Organizowanie środowiskowego wsparcia i pomocy osobom niepełnosprawnym oraz ich rodzinom.
8. Tworzenie warunków umożliwiających pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, kulturalnym, sportowym i rekreacji.
9. Zaangażowanie organizacji osób niepełnosprawnych w kreowanie polityki społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych.

Sprawozdanie z realizacji powyższego Programu w 2018 r. zostało opracowane przez Wydział Spraw Obywatelskich, Społecznych i Zdrowia Starostwa Powiatowego w Bolesławcu na podstawie danych przekazanych przez podmioty współdziałające z realizatorami Programu – w przygotowanie sprawozdania włączyły się komórki organizacyjne Starostwa Powiatowego w Bolesławcu, urzędy Gmin z terenu Powiatu (Gmina Miejska Bolesławiec, Gmina

Bolesławiec, Gmina Osiecznica, Gmina Warta Bolesławiecka, Gmina Gromadka, Gmina Nowogrodzic), gminne i powiatowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

Realizacja Programu w 2018 r. przedstawiała się następująco:

Sprawozdanie z realizacji

Powiatowego Programu Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w 2018 r.

Cel 1. Wzrost świadomości i wrażliwości społecznej na problemy osób niepełnosprawnych

Zadanie:

1.2. Współpraca z mediami w celu kształtowania wolnego od stereotypów wizerunku osoby niepełnosprawnej w środowisku lokalnym

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
<p>Starostwo Powiatowe w Bolesławcu – Biuro Promocji Powiatu</p>	<p>- Promowanie osiągnięć osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia oraz imprez kulturalnych, rekreacyjnych oraz sportowych, w których uczestniczą osoby niepełnosprawne, w tym między innymi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w prasie – „Bolec Info”, „Ekspress Bolesławiecki”, „Istotne informacje”, „Gazeta Wojewódzka”, 2) w telewizji lokalnej Azart – Sat, TV Łużyce, 3) poprzez stronę internetową www.powiatboleslawiecki.pl, Facebook „Powiat Bolesławiecki”, 4) w Muzycznym Radiu. <p>W ramach publikacji promujących Powiat Bolesławiecki ukazywały się informacje w gazetach i na portalach (13 odpłatnych informacji prasowych i newsów ze zdjęciami), 10 programów w telewizji i przynajmniej 2 emisje w radiu, które dotyczyły problematyki osób niepełnosprawnych. Koszt wszystkich publikacji – ponad 56.000 zł. Dodatkowo na bieżąco na stronie internetowej powiatu oraz na powiatowym koncie Facebook ukazywały się informacje dotyczące działań prowadzonych razem z osobami niepełnosprawnymi, w tym m. in. relacja z XVIII integracyjnego spotkania opłatkowego osób niepełnosprawnych z terenu powiatu bolesławieckiego, z Dnia Sprawności Motorycznych, działalności warsztatów terapii zajęciowej, budowy szkoły specjalnej czy też</p>

	<p>z uroczystego wręczenia nagród „Wolontariusz 2018 Roku Powiatu Bolesławieckiego”. Jednocześnie sukcesywnie - tak w audycjach radiowych, jak i w gazetach - ukazywały się dodatkowe nieodpłatne informacje promujące wizerunek osoby niepełnosprawnej jako pełnoprawnego członka społeczności lokalnej (m. in. informacje o sukcesach sportowych Pani Sonii Turzynieckiej).</p> <p>- Konkurs „Wolontariusz Roku Powiatu Bolesławieckiego”, którego celem była prezentacja i promocja wolontariatu poprzez kształtowanie postaw prospołecznych. Zgłoszenia składały organizacje pozarządowe, szkoły, instytucje współdziałające z wolontariuszami oraz mieszkańcy Powiatu Bolesławieckiego. Wiele nominacji dotyczyło działań kandydatów na rzecz środowisk osób niepełnosprawnych. W uroczystej gali wzięło udział ok. 150 osób. Ogółem wydatkowano ok. 3.495 zł.</p> <p>- Powiat Bolesławiecki dofinansował udział zawodniczki – Pani Sonii Turzynieckiej – osoby niepełnosprawnej, która reprezentowała Powiat w Mistrzostwach Europy w armwrestlingu. Wydatek – 1.000 zł.</p>
<p>I Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu (I ŚDS)</p>	<p>- Prowadzenie strony internetowej I ŚDS.</p> <p>- Zamieszczenie zdjęć i informacji w lokalnych środkach przekazu poświęconych bolesławieckim obchodom Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego w dniu 10 października 2018 r. w BOK-MCC CIK „Orzeł”, których współorganizatorami byli: I i II Środowiskowy Dom Samopomocy oraz Oddział Dzienny Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Bolesławcu.</p> <p>- Rozpowszechnienie informacji o integracyjnym kiermaszu prac plastycznych i rękodzieła osób niepełnosprawnych zorganizowanym w grudniu 2018 r. w galerii Małej Białej BOK – MCC.</p> <p>- Transmisja telewizyjna z występów uczestników I ŚDS w trakcie III Integracyjnego Przeglądu Twórczości Artystycznej „Uskrzydleni Sztuką” w Złotoryi.</p>
<p>II Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu (II ŚDS)</p>	<p>Zamieszczanie na stronie internetowej ośrodka www.2sds.boleslawiec.pl fotorelacji z imprez i wydarzeń sportowo - kulturalnych, w których brali udział uczestnicy II ŚDS oraz informacji i zdjęć dotyczących funkcjonowania ośrodka.</p>
<p>Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Bolesławcu (SON)</p>	<p>Informacje o działalności Stowarzyszenia są przekazywane za pomocą filmów na YouTube i strony internetowej prowadzonej systematycznie od wielu lat.</p>

Klub Olimpiad Specjalnych „Olimpijczyk” w Bolesławcu	<p>- Relacje w Telewizji Azart-Sat z XVI Dolnośląskiego Turnieju Piłki Nożnej Olimpiad Specjalnych oraz XIV Dolnośląskiego Mityngu w Trójboju Siłowym Olimpiad Specjalnych.</p> <p>- Portal bolec.info i strona internetowa Powiatowego Zespołu Szkół i Placówek Specjalnych w Bolesławcu – relacje z zawodów regionalnych i ogólnopolskich Olimpiad Specjalnych.</p>
TOP Bolesławiec	<p>- Relacje na portalu bolec.info z I, II, III Grand Prix Osób Niepełnosprawnych w Tenisie Stołowym i Mistrzostw Polski Osób Niepełnosprawnych.</p> <p>- Strona internetowa Powiatowego Zespołu Szkół i Placówek Specjalnych w Bolesławcu – relacja z zawodów tenisa stołowego.</p>
Stowarzyszenie Rodziców Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Bolesławcu	<p>Powiadamianie mediów lokalnych o rozmaitych przedsięwzięciach, w których biorą udział osoby z niepełnosprawnością (m.in. zawody sportowe, imprezy okolicznościowe organizowane w Warsztacie, kiermasze prac, występy artystyczne): telewizja lokalna AZART-SAT, telewizja Łużyce; portale internetowe: Bolec.Info, Istotne.pl, Bok.Boleslawiec.pl, Faktyjawor.pl, Dolnoslaskie.Olimpiadyspecjalne.pl oraz audycja radiowa umieszczona na portalu Muzycznyradio.com.pl. Wszelkie aktualne informacje dotyczące działalności Stowarzyszenia-Warsztatu umieszczane są również na portalu społecznościowym Facebook - WTZ Bolesławiec. W 2018 r. ukazały się 4 programy telewizyjne, 2 artykuły w prasie i ok. 46 artykułów na stronach internetowych.</p>
Bolesławiecki Klub Amazonek (BKA)	<p>Relacja z VII Dnia Walki z rakiem w Powiecie Bolesławieckim:</p> <p>- istotne.pl http://istotne.pl/boleslawiec/wiadomosc/WUH/amazonki-przeszly-ulicami-miasta-w-ramach-dnia-walki-z-rakiem</p> <p>- naszemiasto.pl http://zgorzelec.naszemiasto.pl/artukul/amazonki-wspolnie-w-marszu-po-zdrowie-warto-pamietac-o,4805109,artgal,t,id,tm.html</p>

Mierniki osiągnięcia celu nr 1:

- liczba programów telewizyjnych i radiowych oraz artykułów dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych – ok. 100

Cel 2. Zwiększenie dostępności środowiska dla osób niepełnosprawnych

Zadanie:

2.2. Likwidacja barier komunikacyjnych i transportowych

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Zarząd Dróg Powiatowych w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none">- Przebudowa, budowa i remont chodników w Pasterniku, Nowogrodźcu, Wykrotach, Łaziskach – nowe chodniki wraz z obniżeniami ułatwiającymi ruch pieszych osób niepełnosprawnych, oddzielenie ruchu pieszego od kołowego,- Przebudowa i remont dróg/ulic – Staszica, Dolne Młyny, Mostowa w Bolesławcu – nowe chodniki wraz z obniżeniami ułatwiającymi ruch pieszych osób niepełnosprawnych, oddzielenie ruchu pieszego od kołowego.- Wykonanie nowego oznakowania poziomego 14 miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Bolesławieckiego.- Wykonanie nowych miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych – ul. Śluzowa i Chrobrego w Bolesławcu.- Odnowienie oznakowania poziomego 15 miejsc parkingowych na terenie Powiatu Bolesławieckiego.
Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none">- Bezpośrednio przy budynku wyznaczono miejsce parkingowe.- Punkt Obsługi Klienta został zlokalizowany na parterze budynku.- Na terenie Targowiska Miejskiego przy ul. Jeleniogórskiej, którego spółka jest administratorem, wyznaczono miejsca parkingowe.
Miejski Zakład Komunikacji w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none">- W 2018 r. eksploatowano łącznie 27 autobusów komunikacji miejskiej, wyposażonych w niską podłogę oraz w platformę dla osób niepełnosprawnych.- Zakupiono 13 nowych autobusów dodatkowo wyposażonych:<ul style="list-style-type: none">1) w urządzenia głośnomówiące zapowiadające nazwy przystanków,

	<p>2) w tablicę boczną wyświetlającą numer linii, przeznaczoną dla osób niedowidzących (umieszczoną przy środkowych drzwiach na wysokości wzroku pasażera).</p> <p>W 2018 r. na 152 przystankach znajdujących się na terenie miasta Bolesławiec funkcjonowały rozkłady jazdy przystosowane czcionką dla osób niedowidzących,</p>
Urząd Miejski w Nowogrodźcu	Rozbudowa parkingu przy ul. Sienkiewicza w Nowogrodźcu – w ramach inwestycji zostało wykonane 8 miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

Zadanie:

2.3. Propagowanie i inicjowanie działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej na terenie powiatu, z uwzględnieniem przepisów prawa budowlanego.

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Starostwo Powiatowe w Bolesławcu Wydział Organizacyjny	– Od 2018 r. wszystkie wydziały Starostwa, w tym władze Powiatu, zostały zlokalizowane w budynku przy ul. Armii Krajowej 12 – dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto w budynku wprowadzono dodatkowe udogodnienia ułatwiające poruszanie się osobom niepełnosprawnym, m. in. oklejenie taśmą krawędzi schodów.
Starostwo Powiatowe w Bolesławcu Wydział Inwestycji i Zamówień	<p>– Przeniesienie Powiatowego Zespołu Szkół i Placówek Specjalnych w Bolesławcu do nowej siedziby – przebudowa, rozbudowa budynku oświaty zlokalizowanego przy ul. Bankowej 8 w Bolesławcu wraz z adaptacją strychu na cele użytkowe, budowy wielofunkcyjnego boiska sportowego i zagospodarowania terenu. Nowa siedziba szkoły będzie przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Koszt zadania – 5.176.250 zł.</p> <p>– W 2018 r. zakończyła się realizacja zadania rozpoczętego w 2017 r.: „Dostosowanie budynku przy pl. Marsz. J. Piłsudskiego 2 w ramach reorganizacji pracy jednostek Powiatu Bolesławieckiego”, w tym m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dostosowanie pokoju przyjęć dla osób niepełnosprawnych, 2) dostosowanie sanitariatu dla osób niepełnosprawnych, 3) dostosowanie wejścia głównego dla osób niepełnosprawnych w tym montaż podnośnika pionowego. <p>Wykonane prace pozwoliły na dostosowanie dla osób niepełnosprawnych ww. budynku, do którego w 2018 r.</p>

	zostało przeniesione z ul. Armii Krajowej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu.
Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Bolesławcu	Przeprowadzono 57 kontroli obowiązkowych, które między innymi obejmowały sprawdzenie zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem architektoniczno-budowlanym, w zakresie zapewnienia warunków niezbędnych do korzystania z tego obiektu przez osoby niepełnosprawne, w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich – w stosunku do obiektu użyteczności publicznej i budownictwa mieszkalnego wielorodzinnego. W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień w tym zakresie.
Szkoła Podstawowa nr 2 w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Budynek Szkoły Podstawowej nr 2 przy ulicy Słowackiego 2 jest w pełni przystosowany dla osób niepełnosprawnych (podjazd, winda, toalety dla niepełnosprawnych). - Przed budynkiem szkoły wybudowany jest parking z wyznaczonymi i oznakowanymi miejscami parkingowymi dla osób niepełnosprawnych. - Szkoła dysponuje kompleksem boisk dostępnych dla uczniów niepełnosprawnych.
Urząd Gminy w Osiecznicy	Budynek Urzędu Gminy Osiecznica jest dostosowany dla osób niepełnosprawnych – winda i toaleta dla osób niepełnosprawnych.
Gmina Miejska Bolesławiec	<p>1. Centrum Wiedzy – adaptacja pomieszczeń byłego domu handlowego na cele publiczne w Bolesławcu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostęp do budynku z zewnątrz za pomocą pochylni – podjazdu dla wózków, - przemieszczanie między kondygnacjami budynku za pomocą windy osobowej przystosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych, - na kondygnacjach nadziemnych toalety wyposażone w sprzęt przystosowany do korzystania przez osoby niepełnosprawne, - szerokość ciągów komunikacyjnych nie mniejsza niż 120 cm, natomiast w przestrzeniach ogólnodostępnych zapewniono przestrzeń manewrowe o minimalnym wymiarze 150 x 150 cm, - nawierzchnie wewnętrzne i zewnętrzne obiektu wykonano z materiałów zapewniających stabilne oparcie oraz mających właściwości antypoślizgowe.

	<p>1. Aranżacja i zagospodarowania terenu nad Bobrem pod funkcję sportowo – rekreacyjną etap I – budowa pumtracku, skateparku, ścianki wspinaczkowej wraz z przebudową schodów i wykonaniem pochylni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonano pochylnię dla osób niepełnosprawnych, prowadzącą z parkingu dla aut do obiektów rekreacyjnych (skatepark, pumtrack, ścianki wspinaczkowe), - wykonano alejki dojazdowe do obiektów o szerokości 2 m a także miejscowe utwardzenia o nawierzchni z kostki betonowej bezfazowej i z płyt betonowych, umożliwiające poruszanie się osobom na wózkach <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa drogi ul. Rotmistrza Pileckiego wraz z odwodnieniem i oświetleniem w Bolesławcu: do każdego dojścia do przejść dla pieszych wykonano nawierzchnię dla osób niedowidzących i niewidomych z kostki betonowej integracyjnej żółtej z wypustkami, sygnalizującą obecność tego przejścia dla pieszych. 2. Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych przy ul. Walerego Wróblewskiego w Bolesławcu: przy przejściu dla pieszych wykonano nawierzchnię dla osób niedowidzących i niewidomych z kostki betonowej integracyjnej żółtej z wypustkami.
Urząd Miejski w Nowogrodźcu	Modernizacja Zespołu Szkół w Nowej Wsi – zbudowana została m.in. pochylnia dla osób niepełnosprawnych, wyremontowane zostały schody zewnętrzne, wokół budynku wykonana została opaska z kostki betonowej, wykonany został remont węzłów sanitarnych, z dostosowaniem jednego pomieszczenia dla osób niepełnosprawnych.

Zadanie:

2.4. Likwidacja barier architektonicznych w mieszkaniach osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu	<p>Na podstawie zawartych umów wypłacono dofinansowanie w wysokości 49.100 zł dla 7 osób niepełnosprawnych na likwidację barier architektonicznych.</p> <p>W ramach działalności projektu unijnego Centrum Wsparcia Rodziny zakup i montaż w budynku mieszkalnym platformy schodowej dla osoby niepełnosprawnej – uczestnika projektu, umożliwiającej jej</p>
--	---

	samodzielne wychodzenie z domu, koszt zadania – 30.000 zł.
--	--

Mierniki osiągnięcia celu nr 2:

- liczba środków transportu dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych - 13,
- liczba miejsc parkingowych wyznaczonych dla osób niepełnosprawnych – 7,
- liczba budynków użyteczności publicznej bez barier – 4 budynki użyteczności publicznej.
- Liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych – 8, w tym w ramach projektu „Centrum Wsparcia Rodziny”

Cel 3. Diagnozowanie potrzeb osób niepełnosprawnych w Powiecie Bolesławieckim

Zadanie:

3.1. Tworzenie i aktualizowanie baz danych o osobach niepełnosprawnych

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Powiatowy Urząd Pracy w Bolesławcu	Na 31.12.2018 r. w PUP w Bolesławcu zarejestrowane były łącznie 142 osoby niepełnosprawne.
Starostwo Powiatowe w Bolesławcu Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bolesławcu	<p>- Zespół na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych przetwarza i aktualizuje dane dotyczące osób niepełnosprawnych, wydanych orzeczeń, legitymacji osób niepełnosprawnych oraz kart parkingowych, w tym dane statystyczne, zawierające m.in. liczbę i cel przyjętych wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, liczbę wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia.</p> <p>- W 2018 r. złożono 2.358 wniosków o wydanie orzeczenia, zespół wydał 2.221 orzeczeń, 604 legitymacje osób niepełnosprawnych oraz 429 kart parkingowych.</p>
Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu	Aktualizowanie bazy danych osób niepełnosprawnych i ich potrzeb rozpoznanych w zakresie korzystania z pomocy społecznej – 315 osób.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gromadce	Zbieranie i aktualizowanie danych dotyczących osób niepełnosprawnych i ich potrzeb, stworzenie systemu informowania o formach pomocy dla osób niepełnosprawnych w Gminie Gromadka. W 2018 r. objęto pomocą 121 osób niepełnosprawnych.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu	Aktualizowanie bazy danych osób korzystających ze świadczeń rodzinnych, zasiłku pielęgnacyjnego,

	świadczenia pielęgnacyjnego, świadczenia dla opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych.
Bolesławiecki Klub Amazonek	W BKA zakładane są karty członków, które zawierają dane osobowe: imię, nazwisko, PESEL, adres zamieszkania (gmina), stopień niepełnosprawności. Dobrowolnie można podać: telefony kontaktowe oraz informację dla fizjoterapeuty - schorzenia oraz niezbędny sprzęt ortopedyczny. Dla potrzeb działań refundowanych przez samorząd prowadzone są karty uczestnictwa w zajęciach (masaż, basen) dla organizacji z danymi niezbędnymi do rozliczenia zadania. Na koniec 2018 r. w Klubie było 65 członków.
Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Bolesławcu	Od kilku lat organizacja prowadzi ewidencję członków w formie elektronicznej oraz ksiąg ewidencyjnych. Obie wersje zawierają dane adresowe, pesel, informacje o stopniu niepełnosprawności oraz poufne dane o dochodach niezbędne przy ubieganiu się o wsparcie finansowe. Na koniec 2018 r. organizacja liczyła 610 członków, w tym osoby „bezkładowe” z Koła Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie.
Oddział regionalny Olimpiady Specjalnej Dolny Śląsk - Klub Olimpiad Specjalnych „Olimpijczyk”	Baza danych zawiera imię, nazwisko oraz datę i miejsce urodzenia członków Klubu.
Stowarzyszenie Rodziców Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Bolesławcu	- Zbieranie, archiwizowanie, aktualizowanie baz danych o osobach niepełnosprawnych: prowadzenie teczek osobowych uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Bolesławcu oraz opracowywanie indywidualnego programu rehabilitacji i terapii uczestnika; diagnozowaniu podlega: <ol style="list-style-type: none"> 1) charakterystyka uczestnika, uwarunkowania rodzinne, 2) zaradność osobista, 3) funkcjonowanie emocjonalne, 4) zdolność komunikowania się, 5) sfera intelektualna, 6) umiejętność posługiwania się nominałami pieniężnymi, 7) funkcjonowanie w rolach społecznych, 8) dojrzałość i umiejętności zawodowe, 9) sprawność fizyczna.

	<p>Następnie ustalane są założenia programu rehabilitacji i terapii uczestnika oraz planowane efekty rehabilitacji.</p> <p>Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Bolesławcu na 31.12.2018 r. – 35 osób.</p> <p>Przyjmowane są i przechowywane podania o przyjęcie do WTZ osób niepełnosprawnych, w momencie zwolnienia się miejsca przyjmowane są kolejne osoby według daty wpływu podań.</p> <p>- Stowarzyszenie Rodziców Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Bolesławcu posiada zaktualizowaną bazę danych zawierającą niezbędne informacje o członkach wraz z adresem zamieszkania oraz określonym stopniem niepełnosprawności podopiecznego bądź w sporadycznych przypadkach samego członka Stowarzyszenia.</p>
--	--

Zadanie:

3.2. Utworzenie bazy danych o instytucjach i organizacjach działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz o pracodawcach zatrudniających osoby niepełnosprawne

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Starostwo Powiatowe w Bolesławcu – Referat Spraw Obywatelskich, Społecznych i Zdrowia	Aktualizowanie zamieszczonej na stronie internetowej Starostwa – www.powiatboleslawiecki.pl , zakładka „Niepełnosprawność” – bazy danych o instytucjach i organizacjach działających na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Bolesławieckim, baza danych zawiera następujące informacje: nazwa instytucji i organizacji, adres i adres mailowy, telefon kontaktowy oraz – w przypadku organizacji – dni i godziny urzędowania, dane osób do kontaktu.
Powiatowy Urząd Pracy w Bolesławcu	Aktualizowanie bazy danych o pracodawcach, którzy zatrudniają osoby z niepełnosprawnością oraz o poszukiwanych stanowiskach pracy. W 2018 r. 33 pracodawców zgłosiło łącznie 48 ofert pracy dla osób niepełnosprawnych, na 133 stanowiska. Z ogólnej liczby niepełnosprawnych zatrudnienie podjęło 108 osób, 5 rozpoczęło działalność gospodarczą.

Mierniki osiągnięcia celu nr 3:

– liczba organizacji pozarządowych i instytucji prowadzących ewidencję osób niepełnosprawnych – 9,

– liczba organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych – 10.

Cel 4. Stworzenie systemu wczesnej identyfikacji niepełnosprawności, interwencji i kompleksowej rehabilitacji.

Zadanie:

4.1. Wczesne diagnozowanie zaburzeń rozwoju dziecka – diagnoza medyczna, psychologiczna.

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Zespół Opieki Zdrowotnej w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none">- Oddział Neonatologii przeprowadził:<ul style="list-style-type: none">1) badania przesiewowe słuchu u noworodków – 519 dzieci,2) badania przesiewowe stawów biodrowych u noworodków – 519 dzieci.- Poradnia Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej: badania przesiewowe stawów biodrowych u niemowląt – 47 dzieci. <p>Badania przesiewowe dają możliwość wczesnej identyfikacji niepełnosprawności, co daje szansę na rehabilitację dzieci z wykrytymi nieprawidłowościami lub wadami wrodzonymi narządu ruchu i słuchu.</p>
Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bolesławcu (PPP)	<ul style="list-style-type: none">- Opieka psychologiczna nad dzieckiem zagrożonym niepełnosprawnością, niepełnosprawnym i jego rodziną.- Współpraca z przedszkolami w zakresie badań logopedycznych realizowanych przez logopedów zatrudnionych w Poradni na terenie placówki, obserwacje psychologiczne dzieci, u których wychowawcy zauważają opóźnienia w rozwoju.- Podnoszenie kompetencji pracowników Poradni w zakresie diagnozy psychologicznej dzieci młodszych od urodzenia do szóstego roku życia – udział w szkoleniach.- Badanie słuchu w czasie wizyty dziecka w Poradni.
Miejskie Przedszkole Publiczne nr 1 w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none">- Przesiewowe badanie wad postawy dzieci 3 i 6 letnich (50 dzieci);

	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego - 2 dzieci; - Zajęcia specjalistyczne dla 2 dzieci w tym rewalidacyjne, zajęcia terapii pedagogicznej (4 dzieci), zajęcia z elementami integracji sensorycznej (4 dzieci), zajęcia logopedyczne (8 dzieci), ćwiczenia ogólnej sprawności ruchowej (2 dzieci); - Diagnozowanie potrzeb – ścisła współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.
<p>Miejskie Przedszkole Publiczne nr 3 w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnozowanie dzieci w przedszkolu na początku edukacji przedszkolnej. - Badanie u dzieci 3, 6 letnich wad postawy i przekazanie propozycji korekcji (69 dzieci). - Opracowanie i wdrożenie programów indywidualnych dla dzieci z zaburzeniami w prawidłowym rozwoju. - Obserwacja dzieci w grupie rówieśniczej, analiza zachowań i trudności, konsultacje z rodzicami. W razie potrzeby współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.
<p>Szkoła Podstawowa nr 2 w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uczniowie niepełnosprawni klas szkoły podstawowej i klas gimnazjalnych włączeni zostali do zajęć rewalidacyjnych, terapeutycznych, gimnastyki korekcyjnej, zajęć rehabilitacji ruchowej, zajęć terapii ręki, zajęć logopedycznych. - Skierowano wnioski o przeprowadzenie dla uczniów niepełnosprawnych badań kontrolnych w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na kolejny etap edukacyjny. - W szkole przeprowadzone zostały badania przesiewowe uczniów i bilanse zdrowia uczniów. - Uczniowie niepełnosprawni i ich rodzice skorzystali z porad i konsultacji pedagogów szkolnych. - W klasach integracyjnych prowadzone są zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, uczniowie klas gimnazjalnych skorzystali z treningów zawodowych prowadzonych przez doradcę zawodowego Poradni. - Uczniowie niepełnosprawni korzystali z zajęć w Sali Doświadczenia Świata i w sali integracji sensorycznej, objęci byli specjalistycznymi zajęciami EEG Biofeedback.

	<ul style="list-style-type: none"> - W klasach szkoły podstawowej uczy się 29 uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, a w klasach gimnazjalnych – 8 uczniów. Wszyscy uczniowie z niepełnosprawnościami objęci byli zajęciami specjalistycznymi.
Szkoła Podstawowa nr 3 w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Kierowanie uczniów klas I –VI na badania wzroku. - Badanie przesiewowe i bilans zdrowia uczniów – liczba uczniów poddanych bilansowi zdrowia – i badaniom przesiewowym – 206. - Profilaktyka próchnicy – 230 uczniów. - Opieka psychologiczna nad 5 niepełnosprawnymi uczniami.
I Liceum Ogólnokształcące w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Badania przesiewowe w klasach I (126) i III (17) obejmujące badanie narządu słuchu i wzroku, postawy. - Opieka psychologiczno – pedagogiczna nad uczniami niepełnosprawnymi.
Zespół Szkół Handlowych i Usługowych w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Badania przesiewowe w klasach pierwszych i czwartych technikum oraz w klasach zawodowych: klasy pierwsze oraz klasy trzecie – obejmujące badania narządu słuchu i wzroku oraz badanie postawy i badanie RR – 248 uczniów. - Opieka psychologiczno – pedagogiczna oraz zdrowotna nad uczniami niepełnosprawnymi oraz zagrożonym niepełnosprawnością – 18 uczniów.
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Badania przesiewowe w klasach I i IV obejmujące badanie narządu słuchu i wzroku, postawy. - Opieka psychologiczno – pedagogiczna nad uczniem niepełnosprawnym i zagrożonym niepełnosprawnością (9 uczniów). - Udzielanie wsparcia rodzicom uczniów niepełnosprawnych. - Objęcie uczennicy niepełnosprawnej ruchowo zajęciami rewalidacyjnymi w formie rehabilitacji ruchowej.
Zespół Szkół Budowlanych w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Opieka psychologiczno – pedagogiczna nad uczniem niepełnosprawnym (16 uczniów). - Przeprowadzanie co najmniej dwa razy w roku wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia niepełnosprawnego w szkole – ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z pielęgniarką szkolną i lekarzami specjalistami w celu diagnozy zaburzeń. - Organizacja zajęć rewalidacyjnych. - Organizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego. - Organizacja zajęć w grupie do 5 osób dla uczennicy z zespołem Aspergera. - Dostosowywanie wymagań edukacyjnych do indywidualnej sytuacji i potrzeb uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – 13 indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych.
Szkoła podstawowa w Gościszowie	<ul style="list-style-type: none"> - Badania przesiewowe narządu mowy przez logopedę, korekcja wad wymowy, zajęcia logopedyczne. - Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, rewalidacyjne, wyrównawcze (od II półrocza zajęcia gimnastyki korekcyjnej). - Opieka psychologiczno – pedagogiczna nad uczniem niepełnosprawnym i zagrożonym niepełnosprawnością .
SP ZOZ w Nowogrodźcu	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzanie badań u dzieci i młodzieży, m. in. narządu wzroku i słuchu, stawów biodrowych, centralnego układu nerwowego, postawy. - Opieka zdrowotna nad dzieckiem i rodziną, wdrożenie działań profilaktycznych w zakresie zapobiegania powstawaniu zaburzeń w prawidłowym rozwoju dziecka. <p>Liczba osób poddanych badaniom profilaktycznym: 501 osób.</p>
Ośrodek Zdrowia w Gromadce, Urząd Gminy w Gromadce, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gromadce	<ul style="list-style-type: none"> - Opieka zdrowotna nad dzieckiem i rodziną. - Opieka psychologiczna nad dzieckiem zagrożonym niepełnosprawnością, niepełnosprawnym i jego rodziną – 7 porad.

Zadanie:

4.2. Tworzenie kompleksowego systemu oddziaływania profilaktycznego, diagnostycznego, leczniczo – rehabilitacyjnego i terapeutycznego

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
---------------------	-------------------

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Bolesławcu

- Informowanie o możliwościach dofinansowania ze środków PFRON zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych – w siedzibie PCPR, na stronie internetowej Powiatu Bolesławieckiego i w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu.

- W 2018 r. udzielono dla 549 osób niepełnosprawnych dofinansowania ze środków PFRON zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na ogólną kwotę 456.227 zł (m. in. na pieluchomajtki, cewniki, aparaty słuchowe, wózki inwalidzkie, protezy, materace przeciwoodleżynowe, pionizatory, balkoniki, obuwie ortopedyczne, gorsety protetyczne, rowery rehabilitacyjne).

- Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się otrzymała 1 osoba na kwotę 900 zł – na zakup wideomofonu i budzika wibracyjnego.

- W ramach projektu unijnego Centrum Wsparcia Rodziny działa wypożyczalnia sprzętu pielęgnacyjnego i wspomagającego dla osób niepełnosprawnych wymagających jego używania w warunkach domowych; w 2018 r. skorzystało z niego 25 osób niepełnosprawnych (udostępniono m. in. koncentrator tlenu, materace przeciwoodleżynowe, krzesła toaletowe, wózki inwalidzkie, balkoniki, kule dla 12 osób i łóżka rehabilitacyjne dla 13 osób).

- W ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” ze środków PFRON udzielono dofinansowania:

- zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla 4 osób niepełnosprawnych – 31.905 zł,

- zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów i oprogramowania dla 14 osób niepełnosprawnych na 70.281 zł,

- zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne – dla 2 osób, kwota – 31.000 zł,

- naprawy protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne – dla 1 osoby, kwota – 4.400 zł,

	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – dla 6 osób niepełnosprawnych na kwotę 17.313 zł, - pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, tj. dziecka będącego pod opieką wnioskodawcy, kwota – 684 zł.
<p>Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Praca zespołu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. - Opracowanie i wdrażanie kompleksowych programów rehabilitacyjno – terapeutycznych wspomagających dzieci niepełnosprawne i zagrożone niepełnosprawnością. - Współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu pozyskania sprzętu rehabilitacyjnego dla dzieci niepełnosprawnych. - Informowanie o pracy Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. <p>Liczba dzieci zdiagnozowanych w wieku 0 – 3 r. ż.: diagnoza psychologiczna – 13, diagnoza logopedyczna – 11.</p> <p>Liczba dzieci zdiagnozowanych w wieku 3 – 7 r. ż.: diagnoza psychologiczna – 182, diagnoza logopedyczna – 226, diagnoza pedagogiczna – 59.</p> <p>Liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju – 106.</p> <p>Liczba dzieci objętych projektem „Za życiem” – 64.</p>
<p>Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aktualizacja informacji dotyczącej zakresu działań Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz zasad wydawania orzeczeń, legitymacji oraz kart parkingowych na stronie internetowej Powiatu Bolesławieckiego oraz na tablicy informacyjnej umieszczonej w holu budynku Starostwa; - Udostępnienie na stronie internetowej Powiatu Bolesławieckiego niezbędnych druków zaświadczeń i wniosków o wydanie orzeczenia, legitymacji osoby niepełnosprawnej i karty parkingowej; - Udostępnienie w biurze podawczym Starostwa Powiatowego niezbędnych druków zaświadczeń

	<p>i wniosków o wydanie orzeczenia, legitymacji osoby niepełnosprawnej i karty parkingowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udzielanie bieżących informacji o działalności Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności oraz zasadach wydawania orzeczeń, legitymacji oraz kart parkingowych.
<p>I Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu</p>	<p>Program wspierająco – aktywizujący w I Środowiskowym Domu Samopomocy w Bolesławcu realizowany jest poprzez następujące formy oddziaływań:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - trening dbałości o wygląd zewnętrzny, - trening nauki higieny, - trening kulinarny, - trening umiejętności praktycznych, <ul style="list-style-type: none"> - trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi, b) trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury, itp., c) trening umiejętności spędzania czasu wolnego w tym: <ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem, - udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych, d) poradnictwo psychologiczne, zajęcia z psychoedukacji, e) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, f) pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia, g) niezbędną opiekę,

	<p>h) terapię ruchową, w tym zajęcia sportowe, choreoterapię, turystykę i rekreację, zajęcia w wodzie na pływalni krytej,</p> <p>i) zapewnienie ciepłego posiłku podczas pobytu dziennego,</p> <p>j) inne formy postępowania wspierająco-aktywizującego przygotowujące do podjęcia zatrudnienia w warunkach pracy chronionej lub w warsztatach terapii zajęciowej.</p> <p>Każdy uczestnik I Środowiskowego Domu Samopomocy realizuje indywidualny plan postępowania wspierająco - aktywizującego dostosowany do jego ponadpodmiotowych potrzeb i możliwości psychofizycznych. W 2018 r. z usług placówki korzystało 37 osób.</p>
<p>II Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu</p>	<p>Program wspierająco – aktywizujący w II Środowiskowym Domu Samopomocy realizowany jest poprzez następujące formy oddziaływań:</p> <p>a) trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trening dbałości o wygląd zewnętrzny, - trening nauki higieny, - trening kulinarny, - trening umiejętności praktycznych, - trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi, <p>b) trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury, itp.,</p> <p>c) trening umiejętności spędzania czasu wolnego w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem, - udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych, <p>d) poradnictwo psychologiczne, zajęcia z psychoedukacji,</p> <p>e) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,</p>

	<p>f) pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt</p> <p>u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia,</p> <p>g) niezbędną opiekę,</p> <p>h) terapię ruchową, w tym zajęcia sportowe, choreoterapię, turystykę i rekreację, zajęcia w wodzie na pływalni krytej,</p> <p>i) zapewnienie ciepłego posiłku podczas pobytu dziennego,</p> <p>j) inne formy postępowania wspierająco-aktywizującego przygotowujące do podjęcia zatrudnienia w warunkach pracy chronionej lub w warsztatach terapii zajęciowej.</p> <p>Uwzględniając wyżej wymienione formy każdy uczestnik zajęć w II Środowiskowym Domu Samopomocy realizuje indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego dostosowany do jego potrzeb i możliwości psychofizycznych.</p>
Miejskie Przedszkole Publiczne nr 1 w Bolesławcu	Informowanie o możliwościach dofinansowania ze środków PFRON zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych oraz środków pomocniczych
SP ZOZ w Nowogrodźcu	<p>- Rozpropagowanie informacji o działalności wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.</p> <p>- Informowanie o możliwości dofinansowania ze środków PFRON zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych oraz środków pomocniczych.</p>
Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu	Udzielanie informacji osobom niepełnosprawnym oraz ich rodzinom o możliwościach wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego, a także o możliwościach uzyskiwania dofinansowań ze środków PFRON do sprzętu rehabilitacyjnego.
Gmina Gromadka	Przekazywanie informacji o dofinansowaniu ze środków PFRON zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych oraz środków pomocniczych i o zakresie działania Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
Bolesławiecki Klub Amazonek	- Przekazywanie informacji o miejscach wsparcia dla osób niepełnosprawnych podczas spotkań w Klubie - szpitalu, przychodni, specjalistów, miejsce wnioskowania o przyznanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Informacje można uzyskać na spotkaniach (1 raz

	<p>w tygodniu - środa godz. 16:00). Przekazywane są też informacje o miejscu i możliwości zakupu sprzętu ortopedycznego na skierowanie w PCPR (np. proteza piersi). Turnusy rehabilitacyjne są organizowane przez osoby prywatne w ramach zbierania grupy z podobnym schorzeniem. Jeśli pojawiają się ofert z innego stowarzyszenia, Federacji Amazonek z Poznania bądź fundacji o możliwości ulg dla członków Klub zasięga szerszych informacji.</p> <ul style="list-style-type: none"> - W siedzibie Klubu można zaopatrzyć się we wniossek do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Klub współpracuje z hospicjum domowym „CURATUM” w Bolesławcu i tam kieruje przewlekle chorych członków. Utrzymuje także kontakt z lekarzem prowadzącym hospicjum w Nowogrodźcu. - W sprawie dostępności do zabiegów rehabilitacyjnych – w tym masaży limfatycznych – Klub bierze udział w konkursach ogłaszanych przez samorządy. Znacznie skraca się dzięki temu czas oczekiwania na taką rehabilitację, istnieje także możliwość wykonywania masaży, których nie ma w ofercie pobliskich zakładów rehabilitacyjnych. Dzięki zakupionemu w 2014 r. Zestawowi ZOW z końcówkami Aquavibron osoby chętne mogą w Klubie skorzystać z masażu. Od kilku lat regularnie odwiedzają stowarzyszenie przedstawiciele handlowi reprezentujący firmy produkujące specjalistyczny sprzęt ortopedyczny - rękawy uciskowe, specjalistyczne staniki i protezy (Anita, AMOENA). W 2018 r. przeprowadzono 4 serie darmowego masażu w ramach projektu współfinansowanego przez Gminę Bolesławiec dla 48 osób.
<p>Stowarzyszenie Rodziców Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Opieka pedagogiczna nad podopiecznymi Warsztatu oraz ich rodzinami. - Opracowywanie i wdrażanie programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania powstawaniu zaburzeń. - Opracowanie i wdrożenie kompleksowych programów rehabilitacyjno – terapeutycznych wspomagających osoby niepełnosprawne. - Opracowywanie przez instruktorów terapii zajęciowej następujących programów: <ul style="list-style-type: none"> 1) indywidualnego programu rehabilitacji i terapii uczestnika,

	<p>2) półrocznej oceny postępów w rehabilitacji uczestnika,</p> <p>3) rocznej oceny postępów w rehabilitacji uczestnika,</p> <p>4) kompleksowej oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji i terapii uczestnika,</p> <p>5) oceny postępów w rehabilitacji zawodowej uczestnika.</p> <p>- Informowanie podopiecznych Warsztatu, członków Stowarzyszenia o przysługujących im ulgach i uprawnieniach. Informowanie o możliwości skorzystania z turnusów rehabilitacyjnych.</p> <p>- Pomoc w wypożyczeniu sprzętu rehabilitacyjnego, informowanie o możliwości dofinansowania ze środków PFRON zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych oraz środków pomocniczych.</p> <p>- Informowanie o zakresie działania Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.</p> <p>- Udzielanie wszelkiego wsparcia rodzinom osób niepełnosprawnych, pomoc w przygotowaniu pism do różnego rodzaju instytucji, związanych z udzielaniem pomocy osobom niepełnosprawnym.</p>
Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Bolesławcu	Organizacja przekazuje swoim członkom informacje w zakresie ulg i uprawnień otrzymane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu oraz ze stron internetowych innych urzędów. Informacja udzielana jest głównie w biurze oraz na tablicy ogłoszeń ogólnie dostępnej dla wszystkich mieszkańców miasta.

Mierniki osiągnięcia celu nr 4:

- liczba osób niepełnosprawnych objętych opieką psychologiczną – ok. 200 osób: rodziców, uczniów szkół i przedszkoli (opieka jest sprawowana przez psychologów z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz psychologów i pedagogów zatrudnionych w szkołach i przedszkolach),
- liczba osób poddanych badaniom profilaktycznym – ok. 2000 (w szkołach, przedszkolach, ośrodkach zdrowia),
- liczba osób, które otrzymały dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych – 552 (w tym ramach programu Aktywny Samorząd),

- liczba osób, które otrzymały dofinansowanie likwidacji barier technicznych – 1, liczba osób, które otrzymały dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się – 25, w tym w ramach uczestnictwa w programie Aktywny Samorząd,
- liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie – 106.

Cel 5. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do edukacji.

Zadanie:

5.1. Monitorowanie potrzeb edukacyjnych dzieci, młodzieży i dorosłych osób niepełnosprawnych

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzanie badań psychologicznych, pedagogicznych i logopedycznych w celu przygotowania opinii i orzeczeń dotyczących możliwości psychofizycznych badanych i przygotowywanie zaleceń do pracy z dzieckiem w szkole. Badaniami są objęci uczniowie z całego powiatu bolesławieckiego. - Wsparcie udzielane nauczycielom w czasie spotkań z gronem pedagogicznym dotyczące uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym dzieci z niepełnosprawnością. - Szkolenia nauczycieli w zakresie konstruowania Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym zasad organizowania opieki psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów z orzeczeniami do kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność. - Spotkania z rodzicami uczniów szkół powiatu bolesławieckiego – informacje dotyczące możliwości uzyskania wsparcia w wyborze drogi zawodowej dla dziecka w PPP. Konsultacje te są szczególnie ważne dla uczniów, których możliwości wyboru zawodu są ograniczone dysfunkcją w rozwoju.
Miejskie Przedszkole Publiczne nr 1 w Bolesławcu	Diagnozowanie potrzeb niepełnosprawnych wychowanków – ścisła współpraca z PPP, MOPS, PCPR. Obserwacja dzieci w grupie rówieśniczej, analiza zachowań i trudności, konsultacje z rodzicami.
Miejskie Przedszkole Publiczne nr 3 w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> – Coroczne uaktualnianie informacji o dzieciach niepełnosprawnych i ich potrzebach. – Diagnozowanie potrzeb niepełnosprawnych wychowanków – ścisła współpraca z PPP, MOPS, PCPR.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Bolesławcu	W SP nr 1 w 2018 r. była aktualizowana baza danych na temat uczniów niepełnosprawnych.
Szkoła Podstawowa nr 2 w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Przed rozpoczęciem roku szkolnego zdiagnozowane zostały potrzeby uczniów i rodziców, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb uczniów niepełnosprawnych (dożywianie, pomoc rzeczowa, stypendia szkolne, zakup podręczników, dofinansowanie wyjazdów na kolonie) - Dla uczniów niepełnosprawnych opracowywane zostały Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne, które ewaluowane są dwa razy w ciągu roku szkolnego - Przeprowadzona została diagnoza relacji społecznych za pomocą badań ankietowych w zakresie postaw uczniów wobec uczniów z niepełnosprawnością - Zaktualizowana została baza danych o uczniach niepełnosprawnych.
Szkoła Podstawowa nr 3 w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Opracowanie bazy danych uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego i nauczania indywidualnego wraz z opiniami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej o dostosowaniu wymagań edukacyjnych. - Liczba dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – 3, o niepełnosprawności – 7.
Szkoła Podstawowa nr 4 w Bolesławcu	<p>Gromadzenie danych na temat uczniów niepełnosprawnych: z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, z orzeczeniami o niepełnosprawności i nauczania indywidualnego - w 2018 r. w szkole było 12 uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego oraz 1 uczeń w nauczaniu indywidualnym.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tworzenie i realizacja Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych dla osób z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. - Realizacja zapisów orzeczeń o nauczaniu indywidualnym dla uczniów niepełnosprawnych. - Wszystkim w/w uczniom zorganizowano proces dydaktyczno-wychowawczy w oparciu o opracowane dla nich zalecenia. - Monitorowanie potrzeb uczniów poprzez realizację zapisów orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i nauczania indywidualnego.
Zespół Szkół Handlowych i Usługowych w Bolesławcu	Monitorowanie potrzeb – zbieranie opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Bolesławcu w celu

	dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych, psychofizycznych i edukacyjnych uczniów niepełnosprawnych.
I Liceum Ogólnokształcące w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Opracowanie listy uczniów z orzeczeniami o stopniu niepełnosprawności, o potrzebie kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego oraz z opiniami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Bolesławcu – o dostosowaniu wymagań edukacyjnych. W 2018 r. w szkole uczyło się 11 uczniów z niepełnosprawnością różnego typu (choroby słuchu, choroby układu pokarmowego, choroby genetyczne, upośledzenie narządu ruchu), 2 uczniów z orzeczeniem do kształcenia specjalnego. - Dostosowanie warunków zdawania egzaminów do specyfiki choroby.
Zespół Szkół Budowlanych w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie i aktualizowanie bazy danych o uczniach niepełnosprawnych i ich potrzebach w szkole (16 uczniów). Aktualizowanie wewnętrznych procedur organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej stosownie do nowych rozporządzeń. - Systematyczne monitorowanie potrzeb edukacyjnych i rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych. - Diagnozowanie potrzeb uczniów niepełnosprawnych i ich rodziców. - Organizowanie dla uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zajęć z doradcą zawodowym z Młodzieżowego Centrum Kariery w Bolesławcu.
II Liceum Ogólnokształcące w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Aktualizowanie szkolnej bazy danych o uczniach niepełnosprawnych na podstawie dostarczonych do szkoły orzeczeń o stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. - Ustalenie potrzeb tej grupy uczniów. Zgromadzenie szczegółowych informacji na temat 14 uczniów niepełnosprawnych w roku szkolnym 2017/2018.
Zespół Szkół Elektronicznych w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Opracowanie listy uczniów z orzeczeniami: <ol style="list-style-type: none"> 1) o potrzebie kształcenia specjalnego – 5 uczniów, 2) o potrzebie nauczania indywidualnego – 3 uczniów,

	<p>3) oraz z opiniami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej – o dostosowaniu wymagań edukacyjnych – 59.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opracowanie procedur współpracy z uczniem z orzeczeniami o niepełnosprawności i opiniami a Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną. - Monitorowanie potrzeb edukacyjnych dzieci, młodzieży oraz dorosłych osób niepełnosprawnych. - Uczniowie z orzeczeniami o stopniu niepełnosprawności mają zapewnioną dodatkową kontrolę wychowawcy klasy nad osiągnięciami i zachowaniem w cyklu kształcenia – 5 uczniów. - Uczniowie z orzeczeniami o stopniu niepełnosprawności w ramach Rządowego Programu „Wyprawka Szkolna 2018” mają sfinansowane podręczniki szkolne.
Przedszkole Publiczne w Nowogrodźcu	<ul style="list-style-type: none"> - Rodzice zapisując dziecko do przedszkola, dołączają do karty zgłoszeniowej opinie dotyczące wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka lub orzeczenie o niepełnosprawności. Na tej podstawie organizowana jest właściwa pomoc. - Nauczyciele, na podstawie prowadzonych obserwacji, po rozmowie z rodzicami, kierują dziecko do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Bolesławcu celem przebadania go i podjęcia odpowiednich działań. - Wychowawcy grup prowadzą dokumentację potwierdzającą realizację celów i założeń programowych.
Szkoła Podstawowa w Nowogrodźcu	Aktualizowanie baz danych nt. uczniów z niepełnosprawnością.
Szkoła Podstawowa w Gościszowie	Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną – ukierunkowanie rodziców na możliwości poszerzenia diagnozy.
Szkoła Podstawowa w Czernej	<ul style="list-style-type: none"> - Systematyczne prowadzenie obserwacji uczniów ich postępów oraz zachowania przez kadrę pedagogiczną. - Współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w celu przeprowadzenia diagnostyki uczniów.
Zespół Szkół w Gromadce	Tworzenie oraz aktualizowanie baz danych nt. uczniów niepełnosprawnych i ich potrzeb edukacyjnych.
Powiatowe Centrum Edukacji i Kształcenia Kadr w Bolesławcu – Bursza Szkolna	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja systemu wsparcia i pomocy dla wychowanków niepełnosprawnych – opracowanie procedury obiegu opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej i innych poradni specjalistycznych w

	<p>placówce, procedury udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w bursie zgodnie z aktualnymi rozporządzeniami MEN.</p> <p>- Prowadzenie i aktualizowanie bazy danych o uczniach niepełnosprawnych i ich potrzebach w bursie.</p>
--	---

Zadanie:

5.2. Stworzenie warunków do kształcenia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w szkołach masowych.

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Powiatowe Centrum Edukacji i Kształcenia Kadr w Bolesławcu – Bursa Szkolna	<p>- Omawianie specyfiki pracy z wychowankiem niepełnosprawnym w gronie pedagogicznym. Ustalenie form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla wychowanków niepełnosprawnych w bursie. Analizowanie zmian w przepisach prawa oświatowego w odniesieniu do organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w placówkach oświatowych. W 2018 r. odbyły się 3 spotkania członków Rady Pedagogicznej bursy oraz zespołu do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej poświęconych niepełnosprawności oraz 2 spotkania z uczniami poświęcone tematyce niepełnosprawności, w którym wzięło udział 82 wychowanków.</p> <p>- Ukończenie studiów podyplomowych na kierunku <i>rewalidacja – pedagogika specjalna</i> przez nauczycieli – wychowawców bursy.</p>
Biblioteka Pedagogiczna w Bolesławcu	<p>- Przygotowanie kadry pedagogicznej do pracy z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną poprzez uczestnictwo w kursach, doszkąlanie z zakresu pedagogiki specjalnej, specjalizację, zatrudnianie odpowiednich specjalistów.</p> <p>- Gromadzenie fachowej literatury, współpraca z poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Bolesławcu (doskonalenie nauczycieli PPP oraz rodziców i opiekunów dzieci uczestniczących w terapii i poradni Psychologiczno - Pedagogicznej).</p> <p>- Podniesienie świadomości środowiska pedagogicznego i rodziców o potrzebie kształcenia, w zależności od możliwości intelektualnych i zdrowotnych dziecka w systemie szkolnictwa masowego.</p>
Miejskie Przedszkole Publiczne nr 1 w Bolesławcu	<p>- Przygotowanie kadry pedagogicznej do pracy z dziećmi z niepełnosprawnością poprzez doszkąlanie z zakresu pedagogiki specjalnej (kursy, szkolenia).</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie odpowiednich warunków do edukacji - zatrudnienie logopedy, zatrudnienie 2 nauczycieli wspomagających dla 2 dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. - Organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej. - Zbieranie plastikowych nakrętek dla Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych i absolwenta przedszkola; - Uwrażliwianie zdrowych dzieci na potrzeby ich niepełnosprawnych kolegów poprzez wspólne uczestnictwo w procesie edukacji i wychowania. - Realizacja programu profilaktycznego „Zdrowie, radość, zabawa”. - Poradnictwo dla rodziców w formie konsultacji z psychologiem, logopedą, pedagogiem.
<p>Miejskie Przedszkole Publiczne nr 2 w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przygotowanie kadry pedagogicznej do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi poprzez uczestnictwo w kursach, doksztalcanie z zakresu pedagogiki specjalnej, specjalizację, zatrudnianie odpowiednich specjalistów (oligofrenopedagog, logopeda, terapeuci). - Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych mają zapewnioną pomoc logopedy, specjalistów w zakresie gimnastyki korekcyjnej, terapii pedagogicznej – zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. Nauczyciele - specjaliści realizują autorskie programy własne: „Gimnastyka małej buzi i języka” – logopedyczny, „Jestem zdrowy, więc ćwiczę” – korekcyjny, „Sprawne rączki mam” – terapeutyczny, Kreatywny Przedszkolak dla dzieci uzdolnionych. - Realizacja zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego – zajęcia logopedyczne, rewalidacyjne oraz terapeutyczne – korekcyjno – kompensacyjne. - Warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dzieci. - Integracja ze środowiskiem rówieńczym, w tym z dziećmi pełnosprawnymi – edukacja włączająca.

	<ul style="list-style-type: none"> - W przedszkolu pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie: zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym, porad i konsultacji. - Placówka zapewnia dzieciom z różnymi rodzajami niepełnosprawności optymalne warunki edukacji i wychowania, dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych.
<p>Miejskie Przedszkole Publiczne nr 3 w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - W przedszkolu funkcjonuje system pomocy psychologiczno – pedagogicznej. - Wyrównywanie szans dzieci niepełnosprawnych poprzez organizowanie odpowiednich warunków do edukacji – zatrudnianie logopedy, rehabilitanta, pedagoga specjalnego, terapeuty pedagogicznego i nauczyciela wspomagającego.
<p>Miejskie Przedszkole Publiczne nr 4 w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Bolesławcu - kierowanie dzieci na badania związane z zauważonymi trudnościami wychowawczymi i edukacyjnymi. - Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – kierowanie do pracy z psychologiem. - Edukacja rodziców w zakresie potrzeb psychicznych dziecka oraz zaburzeń emocjonalnych i trudności wychowawczych: <ol style="list-style-type: none"> 1) Znaczenie odżywiania dla prawidłowego rozwoju dziecka” – pracownik Sanepidu w Bolesławcu. 2) Realizacja programu Adaptacja dziecka 3 letniego. 3) Zapoznanie z rozwojem dziecka 4-5 letniego, 4) Referaty „Praca z dzieckiem nadpobudliwym”, „Wady wymowy, a edukacja dziecka w wieku przedszkolnym”. 5) Rozmowy indywidualne z rodzicami dzieci agresywnych: ustalenie systemu kar i nagród oraz wspólnego jednotorowego oddziaływania na dzieci. - Ewaluacja programów wychowawczego i profilaktycznego przedszkola z udziałem rodziców.

	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z MOPS w Bolesławcu – wspieranie rodziców nieradzących sobie z dziećmi stwarzającymi problemy wychowawcze. - Przygotowanie kadry pedagogicznej do pracy z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną poprzez uczestnictwo w kursach, dokształcanie z zakresu pedagogiki specjalnej, specjalizację, zatrudnianie odpowiednich specjalistów, studia podyplomowe: oligofrenopedagogika – 3, logopedia – 1, terapia pedagogiczna – 2.
Miejskie Przedszkole Publiczne nr 5 w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Integracja uczniów niepełnosprawnych z rówieśnikami w grupie przedszkolnej, - Integracja uczniów niepełnosprawnych z rówieśnikami z Powiatowego Zespołu Szkół i Placówek Specjalnych w Bolesławcu. - Przyjmowanie coraz większej liczby dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. - Przygotowanie kadry pedagogicznej do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach zatrudnianie odpowiednich specjalistów. - Organizowanie spotkań i imprez integracyjnych z uczestnikami II Środowiskowego Domu Samopomocy i uczniami Powiatowego Zespołu Szkół i Placówek Specjalnych w Bolesławcu – 9 imprez.
Miejskie Przedszkole Publiczne nr 6 w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie zajęć edukacyjnych uświadamiających i uwrażliwiających na problemy osób niepełnosprawnych. - Obchodzenie w przedszkolu Dnia Kolorowej Skarpetki. - Organizacja festynu rodzinnego. - Współpraca z PPP. - Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników.
Miejskie Przedszkole Publiczne nr 7 w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie trzech oddziałów integracyjnych, organizowanie spotkań wszystkich rodziców ze specjalistami, pracownikami Poradni PP. Organizowanie na terenie przedszkola spotkań zwiększających świadomość wobec osób niepełnosprawnych – Światowy Dzień Osób z Zespołem Downa (Dzień Kolorowej Skarpetki), w której czynny udział wzięły władze miasta Bolesławiec, Światowy Dzień Świadomości Autyzmu.

	<ul style="list-style-type: none"> - Przyjmowanie coraz większej liczby dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. - Diagnozowanie potrzeb – ścisła współpraca z Poradnią PP, MOPS, PCPR. Obserwacja dzieci w grupie rówieśniczej, analiza zachowań i trudności, konsultacje z rodzicami. W razie potrzeby współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną. Wczesna identyfikacja niepełnosprawności. - Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych/ dzieci poprzez organizowanie odpowiednich warunków do edukacji – zatrudnianie logopedy, rehabilitanta, psychologa, pedagoga specjalnego. Organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
Szkola Podstawowa nr 1 w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - W celu podniesienia świadomości rodziców były prowadzone indywidualne rozmowy nauczycieli z rodzicami uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Rozmowy dotyczyły: Indywidualnego Programu Edukacyjno – Terapeutycznego. - Integracja uczniów niepełnosprawnych z rówieśnikami. Do SP nr 1 w Bolesławcu uczęszczali uczniowie posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego: do Szkoły Podstawowej nr 1 – 8, a do gimnazjum – 1 uczennica. - Przygotowanie kadry pedagogicznej do pracy z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną poprzez uczestnictwo w kursach, doksztalcanie z zakresu pedagogiki specjalnej, zatrudnianie odpowiednich specjalistów. - W SP nr 1 w Bolesławcu w 2018 r. nauczyciele podnosili swoje kwalifikacje zawodowe: studia podyplomowe: 1 nauczyciel – oligofrenopedagogika. - W szkole w 2018 r. pracowało 3 nauczycieli wspomagających do pracy z 3 dziećmi posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz 1 osoba w charakterze pomocy nauczyciela. - Zorganizowanie indywidualnej opieki po zajęciach lekcyjnych dla dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. W ramach integracji uczniów niepełnosprawnych z rówieśnikami prowadzone były zajęcia o tematyce związanej z niepełnosprawnością, sposobu pomocy i stosunku do osób niepełnosprawnych oraz realizowany był projekt „Bajki bez barier” (Czytane były dzieciom w klasach bajki o codziennym życiu dzieci

	niepełnosprawnych - chorobie, radościach, smutkach i współdziałaniu z rówieśnikami).
Szkoła Podstawowa nr 2 w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie zajęć integracyjnych we wszystkich klasach integracyjnych szkoły podstawowej i klasach gimnazjalnych na początku roku szkolnego, 8 lekcji integracyjnych z udziałem uczniów niepełnosprawnych, 15 lekcji zawierających treści dotyczące problemu niepełnosprawności. - Przeprowadzenie zajęć wychowawczych na temat akceptacji i tolerancji dla dzieci niepełnosprawnych w ramach godzin wychowawczych, lekcji języka polskiego, wos i zajęć świetlicowych. - Promowanie osiągnięć uczniów niepełnosprawnych w nauce i innych dziedzinach. - Nauczanie i wychowanie uczniów niepełnosprawnych w klasach integracyjnych i w klasach ogólnodostępnych. - Dostosowanie programu nauczania i wychowania do możliwości uczniów niepełnosprawnych zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach do kształcenia specjalnego, opiniach poradni psychologiczno-pedagogicznej i poradni specjalistycznych. - Dostosowanie metod, form i środków dydaktycznych do możliwości i potrzeb uczniów niepełnosprawnych. - Doposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne dla uczniów niepełnosprawnych. - Zorganizowanie egzaminu gimnazjalnego w formie i warunkach dostosowanych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych. - Zapewnienie uczniom niepełnosprawnym pomocy nauczycieli wspomagających, terapeuty, pedagoga, logopedy. - Szkoła zarejestrowała się w systemie informatycznym ore i pozyskała zaadoptowane podręczniki dla uczniów słabowidzących w wersji powiększonej. - W szkole funkcjonują 1 klasa integracyjna gimnazjalna i 4 klasy szkoły podstawowej, zatrudnionych jest 10 nauczycieli wspomagających.

<p>Szkoła Podstawowa nr 3 w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dostosowanie metod i form pracy do możliwości ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. - Ujęcie w planach działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły treści dotyczących osób niepełnosprawnych. - Lekcje wychowawcze, zajęcia lekcyjne poświęcone tolerancji i opiece nad osobami niepełnosprawnymi w szkole i w domu, profilaktyka zdrowotna i dotycząca uzależnień. - Współpraca z rodzicami uczniów niepełnosprawnych w sprawach dotyczących nauczania, wychowania i opieki. <p>Liczba uczniów niepełnosprawnych objętych dostosowaniem wymagań i metod kształcenia – 5.</p>
<p>Szkoła Podstawowa 4 w Bolesławcu</p>	<p><i>Integracja osób niepełnosprawnych z rówieśnikami</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Edukacja włączająca uczniów z niepełnosprawnością. - Lekcje o tematyce związanej z potrzebami osób niepełnosprawnych dotyczące tolerancji i współzycia z osobami niepełnosprawnymi. - W ramach projektu „Razem w pełni sprawni” spotkania integracyjne z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną z uczniami naszej szkoły- cyklicznie zajęcia typu sportowego (Grupa Olimpiad Specjalnych). - Podejmowanie działań i akcji wolontarystycznych na rzecz osób niepełnosprawnych. <p><i>Przygotowanie kadry pedagogicznej do pracy z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną poprzez uczestnictwo w kursach, doksztalanie, z zakresu pedagogiki specjalnej, zatrudnianie odpowiednich specjalistów</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Szkoła posiada wysokospecjalistyczną kadrę nauczycieli: logopedów, pedagogów, nauczycieli pedagogiki specjalnej, oligofrenopedagogów, nauczycieli terapii pedagogicznej oraz nauczycieli przygotowanych do prowadzenia socjoterapii i resocjalizacji. - Szkolenia nauczycieli w zakresie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. - Szkolenia dotyczące prowadzenia dokumentacji dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

	<p><i>Podniesienie świadomości środowiska pedagogicznego i rodziców o potrzebie kształcenia i możliwości intelektualnych i zdrowotnych dziecka w systemie szkolnictwa masowego</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Udział nauczycieli w warsztatach i szkoleniach dotyczących tematyki uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - Poradnictwo dla rodziców w formie konsultacji z psychologiem, pedagogiem, logopedą i pedagogami pedagogiki specjalnej.
<p>II Liceum Ogólnokształcące w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uzyskanie matury przez 3 uczniów niepełnosprawnych w roku szkolnym 2017/2018. - Objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. - Opracowanie Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych dla uczniów niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i realizacja nauczania ww. uczniów zgodnie z zapisami w IPET. - Udział uczniów niepełnosprawnych w pozaszkolnych konkursach i olimpiadach przedmiotowych oraz zawodach sportowych - 2 uczniów brało udział w zawodach sportowych na szczeblu powiatowym. - Udział 3 uczniów niepełnosprawnych w <i>Szkolnym Festiwalu Talentów</i>. - Podnoszenie świadomości nauczycieli w zakresie potrzeb edukacyjnych uczniów niepełnosprawnych w szkole masowej – prelekcje, szkolenia rady pedagogicznej. - Ukończenie studiów podyplomowych z zakresu rewalidacji przez 2 nauczycieli i podjęcie takich studiów przez kolejnego.
<p>Zespół Szkół Handlowych i Usługowych w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podnoszenie świadomości nauczycieli i rodziców o potrzebie kształcenia w zależności od możliwości intelektualnych i zdrowotnych dzieci w systemie szkolnictwa masowego. Zadanie to realizowane jest poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1) zachęcanie rodziców do przedstawiania opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej

	<p>dotyczących ich dzieci w celu umożliwienia im osiągnięcia sukcesu w szkole poprzez dostosowanie wymagań,</p> <p>2) zapoznanie nauczycieli z zaleceniami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Bolesławcu dotyczącymi poszczególnych niepełnosprawnych uczniów,</p> <p>3) praca nauczycieli w zespołach do spraw organizowania i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej, spotkania z rodzicami uczniów niepełnosprawnych – zbieranie informacji o uczniu, opracowywanie Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych,</p> <p>4) preorientacja zawodowa,</p> <p>5) udzielanie wsparcia psychologiczno – pedagogicznego niepełnosprawnym uczniom oraz ich rodzicom przez pedagoga szkolnego – 18 uczniów.</p>
<p>Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przygotowanie kadry pedagogicznej do pracy z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną – 3 nauczycieli ma kwalifikacje z zakresu oligofrenopedagogiki. - Objęcie szczególną opieką dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. - Organizacja zajęć rewalidacyjnych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. - Realizacja programu „Czy naprawdę jesteśmy inni? Razem w naszej szkole” (każdego roku programem objęte są wszystkie klasy I, łącznie 130 osób). - Dostosowywanie warunków pisania egzaminów do możliwości osób niepełnosprawnych.
<p>Zespół Szkół Elektronicznych w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Integracja uczniów z orzeczeniami o stopniu niepełnosprawności w warunkach szkoły masowej – 5 uczniów. - Udział młodzieży w warsztatach rozwojowych dotyczących wyboru dalszej drogi kształcenia Stowarzyszenia „Twoje nowe możliwości” – 1 uczeń.
<p>Zespół Szkół Mechanicznych w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Integrowanie uczniów niepełnosprawnych z rówieśnikami w szkole masowej. - Organizowanie zajęć rewalidacyjnych dla ucznia z orzeczeniem o niepełnosprawności i o potrzebie kształcenia specjalnego.

	<ul style="list-style-type: none"> - Stwarzanie warunków do kontynuowania nauki z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności. - Organizowanie rad szkoleniowych, spotkań edukacyjnych w celu podniesienia świadomości nauczycieli i rodziców o potrzebie kształcenia, w zależności od możliwości intelektualnych i zdrowotnych dziecka w systemie szkolnictwa masowego oraz dostosowaniu metod i form pracy do niepełnosprawności dziecka. - Pomoc psychologiczno – pedagogiczna dla uczniów z orzeczeniami o niepełnosprawności, o potrzebie kształcenia specjalnego, objęcie wsparciem ich rodziców.
<p>Zespół Szkół Budowlanych w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dostosowanie metod i form pracy dydaktyczno-wychowawczej do potrzeb i możliwości uczniów niepełnosprawnych. - Zapoznanie nauczycieli z zaleceniami Poradni dotyczącymi pracy z uczniami niepełnosprawnymi podczas posiedzeń Rad Pedagogicznych i zespołów nauczycieli uczących, 4 posiedzenia były poświęcone tematyce uczniów niepełnosprawnych. - Czuwanie nad realizacją zaleceń Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych i innych poradni specjalistycznych. - Udział uczniów niepełnosprawnych we wszystkich imprezach organizowanych przez szkołę i inne instytucje (tj. wycieczki, konkursy, uroczystości szkolne i lokalne, zajęcia sportowe, staże zawodowe). - Organizacja systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów niepełnosprawnych w szkole – przeprowadzanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia niepełnosprawnego, opracowywanie i wdrażanie Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, przydzielanie różnych form pomocy dla uczniów niepełnosprawnych, wspieranie i motywowanie uczniów do pokonywania trudności. - Pomoc pedagoga, wychowawców, 3 oligofrenopedagogów, 2 nauczycieli rewalidantów pracujących w szkole dla uczniów niepełnosprawnych i ich rodziców. - Przeprowadzenie 9 spotkań dla uczniów szkoły na temat niepełnosprawności. Tematy zajęć: „Postawy wobec osób niepełnosprawnych, osób starych i przewlekle

	<p>chorych”, „Každy inny, wszyscy równi. Czy jestem człowiekiem tolerancyjnym?”, „Niepełnosprawność wśród przyjaciół – niesiemy pomoc”, zajęcia dotyczące wolontariatu itp. W zajęciach wzięło udział 169 uczniów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie zajęć rewalidacyjnych, zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, porad i konsultacji z nauczycielami i specjalistami dla uczniów niepełnosprawnych na terenie szkoły. - Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pedagogicznej do pracy z uczniami niepełnosprawnymi – kontynuowanie studiów podyplomowych na kierunku rewalidacja przez 2 nauczycieli. - Zatrudnienie nauczyciela współorganizującego proces kształcenia i integracji uczennicy z zespołem Aspergera - Udział nauczycieli w projekcie Regionalny System Informacji Edukacyjno-Zawodowej – szkolenia coachingowe i regionalna sieć wsparcia i wymiany doświadczeń – podnoszenie kompetencji z zakresu doradztwa zawodowego uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – 2 nauczycieli. - Dostosowanie warunków pisania i zdawania egzaminów maturalnych i potwierdzających kwalifikacje zawodowe do rodzaju niepełnosprawności, potrzeb i możliwości uczniów ZSB zgodnie z Komunikatem Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (1 uczeń zdający egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie na terenie szkoły miał dostosowane warunki pisania egzaminów zewnętrznych zgodnie z Komunikatem Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, pozostali uczniowie niepełnosprawni jako pracownicy młodociani zdawali egzaminy w Cechu Rzemiosł Różnych).
I Liceum Ogólnokształcące w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Objęcie opieką psychologiczno – pedagogiczną uczniów z orzeczeniami o stopniu niepełnosprawności i kształcenia specjalnego. - Opracowanie dwóch, kontynuacja jednego IPET dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Zapoznanie zespołów uczących z orzeczeniami o stopniu niepełnosprawności. - Podnoszenie świadomości nauczycieli w zakresie potrzeb edukacyjnych uczniów niepełnosprawnych w szkole masowej.

	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc pedagoga szkolnego uczniom niepełnosprawnym i ich rodzicom – wg potrzeb.
Przedszkole Publiczne w Nowogrodźcu	<ul style="list-style-type: none"> - Do przedszkola uczęszcza 9 dzieci niepełnosprawnych i z zauważonymi deficytami: z autyzmem, z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, zespołem Downa, z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na słabe widzenie i niedowład połowiczny lewostronny, z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim, ze sprzężoną niepełnosprawnością. - Z dziećmi posiadającymi opinię PPP w Bolesławcu prowadzona jest praca rehabilitacyjna i korekcyjno – kompensacyjna. - Wszystkie dzieci uczestniczą w zabawach, zajęciach, imprezach i uroczystościach organizowanych przez przedszkole. - Rodziny dzieci niepełnosprawnych włączane są w życie przedszkola: udział w uroczystościach, spotkaniach, zajęciach otwartych itp. - Czytanie literatury dziecięcej, przybliżającej dzieciom zagadnienia zaburzeń rozwojowych i chorób. - Przedszkole prowadzi akcje charytatywne i ogólnopolskie wspierające wychowanków – Dzień Kolorowej Skarpetki, Dzień Świadomości Autyzmu. - Pomoc w codziennych sytuacjach w czasie pobytu w przedszkolu, wspólne zabawy integrujące dzieci.
Szkoła Podstawowa w Nowogrodźcu	<ul style="list-style-type: none"> - Integracja uczniów niepełnosprawnych z rówieśnikami podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych oraz wszelkich imprez szkolnych. - Ukończenie przez jednego nauczyciela studiów w zakresie terapii pedagogicznej i podjęcie przez drugiego studiów w zakresie terapii pedagogicznej i scojoterapii. - Zatrudnienie odpowiednich specjalistów: logopeda, nauczyciele wspomagający dla uczniów z orzeczeniami Poradni.
Szkoła Podstawowa w Czernej	<ul style="list-style-type: none"> - Zatrudnienie 3 nauczycieli wspomagających do pracy z uczniami mającymi orzeczenia Poradni. - Zapewnienie uczniom słabowidzącym podręczników w druku powiększonym.

	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja zajęć rewalidacyjnych dla uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego. - Organizacja zajęć z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej (terapia pedagogiczna, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia logopedyczne), zgodnie z zaleceniami w opiniach Poradni. - Organizacja szkolenia dla rady pedagogicznej z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej i spotkanie z rodzicami poświęcone tej tematyce.
Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi	<ul style="list-style-type: none"> - Opracowywanie Indywidualnych Programów Edukacyjno-Pedagogicznych (6 uczniów). - Angażowanie uczniów niepełnosprawnych we wszystkie działania szkoły, dostosowanie wymagań do możliwości psychofizycznych uczniów.
Szkoła Podstawowa w Gościszowie	<ul style="list-style-type: none"> - Dostosowanie metod i form pracy dydaktyczno – wychowawczej do możliwości uczniów (w tym uczniów niepełnosprawnych), objęcie uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zajęciami rewalidacyjno – wychowawczymi, terapią pedagogiczną. - Objęcie 4 uczniów zajęciami rewalidacyjnymi. - Pedagogizacja rodziców i wywiady środowiskowe. - Współpraca z rodzicami uczniów niepełnosprawnych w sprawach dotyczących nauczania, wychowania i opieki. - Realizacja programu wychowawczego, profilaktycznego oraz poszczególnych przedmiotów (język polski, przyroda), w których zawarte są treści związane z tolerancją i udzielaniem pomocy osobom niepełnosprawnym. - Organizowanie imprez i uroczystości integrujących członków rodziny: Dzień Babci i Dziadka, Mamy i Taty, Przegląd Piosenki Religijnej, 70 - lecie istnienia szkoły. - Udział uczniów niepełnosprawnych w apelach, uroczystościach szkolnych i środowiskowych (Festyn - Peczenica, Dni Nowogrodźca, Jarmark Garncarski). - Prowadzenie zajęć indywidualnych, wyrównawczych (j. polski, matematyka, przyroda, j. niemiecki, korekcyjno – kompensacyjnych, rozwijających umiejętności polonistyczne; kółka sportowe, muzyczno – teatralne, matematyczne.

<p>Zespoły Szkolno – Przedszkolne w Kraśniku Dolnym, Kruszynie, Ocicach, Trzebieniu, Bożejowicach, Brzeźniku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja indywidualnych zajęć rewalidacyjnych. - Zorganizowanie dowozu uczniom niepełnosprawnym. - Zatrudnienie pomocy nauczyciela w klasie i I w grupie 5 i 6-latków, zatrudnienie rehabilitanta. - Zakup specjalistycznego siedziska - Zakup sprzętu ICT oraz pomocy dydaktycznych umożliwiających naukę dzieciom niepełnosprawnym – do prowadzenia zajęć z zakresu edukacji włączającej. - Ze względu na realizowanie nauki przez dzieci dotknięte autyzmem oraz zespołem Downa zatrudnienie w szkołach i przedszkolach nauczycieli wspierających proces kształcenia. - Zatrudnienie nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu logopedii, tyflopedagogiki, surdopedagogiki oraz oligofrenopedagogiki.
<p>Urząd Gminy w Gromadce</p>	<p>Dowóz busem 20 osób niepełnosprawnych do Powiatowego Zespołu Szkół i Placówek Specjalnych w Bolesławcu, do Środowiskowego Domu Samopomocy w Bolesławcu i Warsztatu Terapii Zajęciowej w Bolesławcu.</p>
<p>Urząd Gminy w Warcie Bolesławieckiej</p>	<p>Zwrot kosztów dojazdu do szkoły dla 13 dzieci na łączną kwotę 62.772 zł.</p>
<p>Urząd Gminy w Osiecznicy</p>	<p>Dowożenie do Szkoły Specjalnej w Bolesławcu – 10 dzieci, koszt – 33.886 zł.</p>
<p>Urząd Miejski w Nowogrodźcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dofinansowanie dowozu uczniów do placówek kształcenia specjalnego: 14 osób do Powiatowego Zespołu Szkół i Placówek Specjalnych w Bolesławcu. - Zwrot kosztów dowozu 4 uczniów niepełnosprawnych, dowożonych przez prawnych opiekunów własnym samochodem do: <ul style="list-style-type: none"> a) Szkolnego Ośrodka Wychowawczego im. Marii Grzegorzewskiej w Zgorzelcu – 1 osoba niepełnosprawna, b) Szkoły Podstawowej im. Bolesława Chrobrego w Nowogrodźcu – 1 osoba niepełnosprawna, c) Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 12 dla Nieśłyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu – 2 osoby niepełnosprawne.

<p>Szkoły Podstawowe w Świątoszowie, Osiecznicy, Parowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Integracja uczniów niepełnosprawnych z rówieśnikami. - Zatrudnianie odpowiednich specjalistów (np. 11 nauczycieli wspomagających nauczanie dzieci niepełnosprawnych).. - Podniesienie świadomości rodziców o potrzebie kształcenia, w zależności od możliwości intelektualnych i zdrowotnych dziecka w systemie szkolnictwa masowego. <p>Liczba dzieci niepełnosprawnych objętych nauczaniem – 9.</p>
--	---

Zadanie:

5. 3. Wspieranie kształcenia w systemie specjalnym oraz nauczania indywidualnego

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
<p>Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przygotowywanie i wydawanie orzeczeń do kształcenia specjalnego – 201, opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju – 25. - Przygotowywanie i wydawanie orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego – 42. - Wspieranie rodziców dzieci niepełnosprawnych w podejmowaniu decyzji dotyczących kształcenia ich dzieci.
<p>Miejskie Przedszkole Publiczne nr 2 w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Monitorowanie potrzeb uczniów poprzez realizację zapisów orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. - Przyjmowanie dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego i organizowanie zajęć logopedycznych, rewalidacyjnych i korekcyjno-kompensacyjnych wyrównujących szanse edukacyjne. - Utworzenie dodatkowej grupy dzieci 6-letnich w przedszkolu, w tym 3 dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego w roku szkolnym 2018/19. - Dodatkowo zatrudniono nauczyciela w celu współorganizowania kształcenia specjalnego dziecka.
<p>I Liceum Ogólnokształcące w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zaleceń Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej o warunkach kształcenia specjalnego w warunkach szkoły masowej (3 uczniów w roku szkolnym 2017/2018).

	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia rewalidacyjne 2 godziny w tygodniu (uczeń z zespołem Aspergera i 2 uczennice słabosłyszące). - Objęcie nauczaniem indywidualnym 1 ucznia.
II Liceum Ogólnokształcące w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Utworzenie 2 klas o charakterze integracyjnym, w których uczą się uczniowie z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, z programem wychowawczym dostosowanym do potrzeb uczniów. - Objęcie nauczaniem indywidualnym 12 uczniów, w tym 4 uczniów niepełnosprawnych. - Organizacja indywidualnych zajęć rewalidacyjnych dla 10 uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego w wymiarze 2 godzin tygodniowo dla każdego ucznia. - Integrowanie uczniów niepełnosprawnych ze środowiskiem szkolnym (udział w wybranych lekcjach z klasą, wycieczkach szkolnych, w szkolnych uroczystościach i spotkaniach okolicznościowych).
Zespół Szkół Elektronicznych w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Dostosowanie programu do potrzeb uczniów wg zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej – 67 uczniów. - Realizacja nauczania indywidualnego w miejscu zamieszkania dziecka – 1 uczeń. - Organizowanie zajęć o charakterze kompensacyjnym z pedagogiem szkolnym – 5 uczniów. - Integrowanie osób niepełnosprawnych z grupą rówieśniczą w klasie i szkole – 7 uczniów.
Powiatowy Zespół Szkół i Placówek Specjalnych w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Bieżące doradztwo i poradnictwo dla uczniów niepełnosprawnych i ich rodziców. - Wywiady środowiskowe w domach uczniów.
Zespół Szkół w Gromadce	<ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie kształcenia w systemie specjalnym oraz nauczania indywidualnego. - Stwarzanie warunków do kontynuowania nauki – stypendia dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – 53.
Przedszkole Publiczne w Nowogrodźcu	<p>Zajęcia o charakterze rewalidacyjnym i korekcyjno – kompensacyjnym prowadzone są w gabinecie wyposażonym w odpowiednie pomoce dydaktyczne oraz specjalistycznie przystosowanym gabinecie sensorycznym.</p>

Szkola Podstawowa w Nowogrodzcu	<ul style="list-style-type: none"> - Monitorowanie potrzeb uczniow poprzez realizacje zapisow orzeczen o potrzebie ksztalcenia specjalnego i nauczania indywidualnego. - Integracja uczniow niepełnosprawnych z rówieśnikami ze szkół masowych. - Stwarzanie warunków do kontynuowania nauki – dostosowanie warunków.
Szkola Podstawowa w Gościszowie	<ul style="list-style-type: none"> - Objęcie nauczaniem indywidualnym 2 uczniow posiadających orzeczenie o potrzebie ksztalcenia indywidualnego, 8 godzin tygodniowo. - Objęcie zajęciami rewalidacyjnymi 3 uczniow z orzeczeniami o potrzebie ksztalcenia specjalnego - 2 godziny w tygodniu. - Objęcie uczniow pomocą pedagogiczno – psychologiczną. - Współpraca z rodzicami uczniow niepełnosprawnych w sprawach dotyczacych nauczania, wychowania, opieki, leczenia i rehabilitacji. - Udział uczniow niepełnosprawnych w apelach, uroczystosciach szkolnych i środowiskowych (Festyn Peczenica, Dni Nowogrodzca, Jarmark Garncarski, Opłatek, itp.). - Uczniowie otrzymują darmowe podręczniki i materiały ćwiczeniowe klasy 1,2,3,4 i 5 - z dotacji celowej MEN. - Kontakt z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.
Szkola Podstawowa w Czernej	<ul style="list-style-type: none"> - Integracja zespolow klasowych z uczniami niepełnosprawnymi poprzez wspólne wycieczki, włączanie uczniow do organizacji uroczystosci klasowych i szkolnych. - Udział uczniow w zajęciami pozalekcyjnych (SKS, koła przyrodnicze, koło plastyczne).

Zadanie:

5.4 Wzrost poziomu wyksztalcenia i edukacji dorosłych osób niepełnosprawnych.

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	W ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” ze środków PFRON dofinansowano działania mające na celu uzyskanie wyksztalcenia na poziomie wyższym przez 26 osób niepełnosprawnych

w Bolesławcu	na zł.	ogólną kwotę	99.099
I Liceum Ogólnokształcące w Bolesławcu	-	Organizowanie na terenie szkoły spotkań z przedstawicielami szkół wyższych. - Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Bolesławcu – pomoc doradcy zawodowego przy wyborze dalszego kształcenia.	
II Liceum Ogólnokształcące w Bolesławcu	-	Doradztwo edukacyjno – zawodowe prowadzone w szkole przez pedagoga szkolnego i we współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Bolesławcu oraz szkołami wyższymi. - Współpraca ze Stowarzyszeniem „Twoje Nowe Możliwości” w zakresie wspierania uczniów niepełnosprawnych w podejmowaniu decyzji o studiach oraz warsztatów i spotkań rozwojowo – terapeutycznych, 3 uczniów brało udział w zajęciach indywidualnych z zakresu planowania kariery.	

Mierniki osiągnięcia celu nr 5:

- liczba placówek oświatowych bez barier – 3
- liczba placówek oświatowych posiadających sprzęt ułatwiający naukę osobom niepełnosprawnym – 5,
- liczba imprez integracyjnych dla uczniów – kilkaset imprez integracyjnych (szkoły i przedszkola przygotowując różnorodne imprezy, dbają o to, aby mogli w nich uczestniczyć uczniowie niepełnosprawni, często są to imprezy adresowane do całej społeczności uczniowskiej, której ważną część stanowią uczniowie niepełnosprawni),
- liczba uczniów niepełnosprawnych objętych nauczaniem indywidualnym – 8,
- liczba nauczycieli podnoszących kwalifikacje w zakresie pracy z niepełnosprawnymi uczniami - 23.

Cel. 6. Tworzenie warunków do aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych

Zadanie:

6.1 Diagnoza możliwości i potrzeb w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz skali bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych w Powiecie Bolesławieckim.

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Powiatowy Urząd Pracy w Bolesławcu	Powiatowy Urząd Pracy w Bolesławcu realizował zadanie poprzez diagnozowanie i rozpoznawanie potrzeb osób niepełnosprawnych, zmierzające do aktywizacji zawodowej.

Zadanie:

6.2 Wspieranie zatrudniania i samozatrudniania

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Powiatowy Urząd Pracy w Bolesławcu	<p>Promocja zatrudniania i samozatrudniania osób niepełnosprawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 16 osób niepełnosprawnych skorzystało ze stażu. Zadanie to było finansowane ze środków Funduszu Pracy dla niepełnosprawnych bezrobotnych – 46.622 zł i ze środków PFRON dla osób poszukujących pracy – 43.043 zł. - 1 osoba niepełnosprawna uzyskała jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości 20.000 zł. - Wsparcie osób niepełnosprawnych, które zdecydowały się uruchomić własną działalność – pomoc doradców zawodowych w zakresie badania i analizy potencjału przedsiębiorczości. Urząd wspierał także pomocą doradczą osoby niepełnosprawne, które podjęły własną działalność bez finansowego wsparcia (4 osoby). - 1 osoba podjęło zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, koszt – 5.873 zł. - 1 osoba znalazła zatrudnienie w ramach dofinansowania kosztów wynagrodzenia dla osób powyżej 50 r. ż., koszt – 6.000 zł.
Starostwo Powiatowe w Bolesławcu –Referat Spraw Obywatelskich, Społecznych i Zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - Przyznanie 1 osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej: usługi transportowe. Kwota wydatkowana na to zadanie: 20.000 zł. - Zwrot kosztów wyposażenia 4 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych u 2 pracodawców: masażysta – fizjoterapeuta i pracownik gospodarczy. Łączna kwota wydatkowana na to zadanie: 87.160 zł.
Miejskie Przedszkole Publiczne nr 1 w Bolesławcu	W placówce jest zatrudniona osoba z orzeczeniem o niepełnosprawności. Otrzymuje pomoc materialną i finansową na leczenie i rehabilitację.

Zadanie:

6.3. Pomoc osobom niepełnosprawnym w przystosowaniu się do funkcjonowania na rynku pracy

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Powiatowy Urząd Pracy w Bolesławcu	Poradnictwo zawodowe – wsparciem doradców zawodowych objęto 86 osób niepełnosprawnych, z porad indywidualnych skorzystało 57 osób, a grupowych – 29 osób. Efektem pracy doradców był wzrost samooceny osób niepełnosprawnych, wzbogacenie ich wiedzy nt. poruszania się na rynku pracy.
Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bolesławcu	- Diagnoza możliwości psychofizycznych oraz zainteresowań. - Pomoc w podjęciu decyzji związanych z wyborem dalszego kształcenia i kariery zawodowej. - 14 indywidualnych spotkań z rodzicami dotyczących wyboru kierunku kształcenia ich niepełnosprawnych dzieci.

Mierniki osiągnięcia celu nr 6:

- liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy – na 31.12.2018 r. – 142,
- liczba osób niepełnosprawnych objętych różnymi formami aktywizacji zawodowej – ok. 100,
- liczba nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych – 112,
- liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały pomoc na podjęcie własnej działalności – 6 (pomoc finansowa i pozafinansowa)

Cel 7. Organizowanie środowiskowego wsparcia i pomocy osobom niepełnosprawnym oraz ich rodzinom

Zadanie:

7.1. Pomoc rodzinom w opiece nad ich niepełnosprawnymi członkami

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Powiatowe Centrum Edukacji i Kształcenia Kadr w Bolesławcu – Bursa Szkolna	- Kontynuacja akcji „Odkręcamy i zbieramy”, która jest formą pomocy dzieciom z zespołem Downa. Jej celem jest zbieranie nakrętek na rzecz Fundacji <i>Zdążyć z pomocą</i> . Do akcji włączeni zostali wszyscy wychowankowie i pracownicy bursy oraz ich rodziny ok. 62 osoby.

	<ul style="list-style-type: none"> - Zorganizowanie zbiórki artykułów spożywczych, środków czystości oraz przyborów szkolnych w ramach akcji PCK w Bolesławcu „Dzieci-dzieciom”. - Zorganizowanie zbiórki maskotek dla podopiecznych MOPS w Bolesławcu - w tym dzieci niepełnosprawnych.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej	<p>Przyznawanie pomocy pieniężnej osobom niepełnosprawnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zasiłki okresowe – 6 osób, kwota – 9.477 zł, - zasiłki celowe – 75 osób, kwota – 36.000 zł, - zasiłki stałe – 50 osób, kwota – 265.581 zł, - zasiłki pielęgnacyjne – 250 osób, kwota – 459.000 zł..
Urząd Gminy w Warcie Bolesławieckiej	Dofinansowano organizację integracyjnego spotkania opłatkowego osób niepełnosprawnych – wzięło w nim udział 37 osób niepełnosprawnych i 23 opiekunów, koszt – 1.719 zł.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiecznicy	<ul style="list-style-type: none"> - W 2018 r. GOPS w Osiecznicy objął pomocą społeczną 66 rodziny, w tym 110 osób w tych rodzinach na kwotę 268.514 zł: zapewnienie usług opiekuńczych oraz innych świadczeń pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin (zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe). - Udzielanie doradztwa i poradnictwa dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin. - Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami osób niepełnosprawnych – wsparcie społeczno – edukacyjne. - Pobyt w Domach Pomocy Społecznej 8 osób (66 świadczeń) na kwotę 170.961,00 zł. - Przydzielenie asystenta rodziny 1 rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym. - Usługi opiekuńcze dla 27 osób (11.772 godzin) na kwotę 212.959,00 zł. - Przyznawanie i wypłacanie świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych i dodatków na kształcenie i rehabilitację z tytułu niepełnosprawności: <ul style="list-style-type: none"> 1) wypłata świadczeń pielęgnacyjnych dla 32 osób na kwotę 516.235 zł,

	<p>2) wypłata specjalnych zasiłków opiekuńczych dla 14 osób na kwotę 74.573,00 zł.</p> <p>3) wypłata zasiłków dla opiekunów 7 osób na kwotę 39.848,00 zł</p> <p>4) wypłata dodatków na kształcenie i rehabilitację dla 30 rodzin na kwotę 35.551,00 zł,</p> <p>5) wypłata zasiłków pielęgnacyjnych dla 159 osób na kwotę 298.138,00 zł.</p>
<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu</p>	<p>Pomoc osobom niepełnosprawnym na podstawie ustawy o pomocy społecznej oraz innych ustaw:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usługi opiekuńcze dla osób wymagających pomocy osoby drugiej: 8 osób (opłacono opiekunki – 24.668 zł), - pomoc finansowa, przyznawanie świadczeń na zaspakajanie potrzeb: <p>1) przyznawanie i wypłata zasiłków z pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zasiłki stałe z tytułu niepełnosprawności – 71 rodzin na kwotę 347.301 zł, b) zasiłki okresowe z tyt. niepełnosprawności – 1 rodzina na kwotę 3.823 zł, <p>2) wypłata zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych i dodatków z tytułu niepełnosprawności:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wypłata zasiłków pielęgnacyjnych z tytułu niepełnosprawności – 303 osoby na kwotę 575.054 zł, b) wypłata świadczeń pielęgnacyjnych - 71 osób na kwotę 1.251.338 zł, c) wypłata dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 39 osób na kwotę 49.540 zł, <p>3) wypłata specjalnego zasiłku opiekuńczego dla 7 rodzin na kwotę 16.337 zł,</p> <p>4) wypłata zasiłku dla opiekuna dla 8 osób na kwotę 29.920 zł,</p>

	<p>5) wypłata jednorazowego świadczenia „za życiem” dla 2 osób na kwotę 8.000 zł,</p> <p>- prowadzenie pracy socjalnej z 42 osobami niepełnosprawnymi.</p>
<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gromadce</p>	<p>Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z różnych świadczeń pomocy – 83 osoby</p> <p>– zapewnienie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz innych świadczeń pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych,</p> <p>– udzielanie doradztwa i poradnictwa dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin</p> <p>– prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami osób niepełnosprawnych – wsparcie społeczno – edukacyjne.</p>
<p>Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu</p>	<p>- Udzielanie pomocy rodzinom w opiece nad ich niepełnosprawnymi członkami poprzez:</p> <p>1) wsparcie finansowe na zakup leków i leczenie dla 31 osób,</p> <p>2) wsparcie w postaci zasiłku stałego dla 52 osób na kwotę 285.518 zł,</p> <p>3) wsparcie w postaci zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności dla 12 osób na kwotę 10.389 zł.</p> <p>- Wypłata świadczeń rodzinnych dla osób niepełnosprawnych:</p> <p>1) zasiłki pielęgnacyjne oraz świadczenia pielęgnacyjne na kwotę 1.667.702 dla średnio 375 osób,</p> <p>2) kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego na kwotę 61.690 zł dla 48 osób,</p> <p>3) wypłacanie składek zdrowotnych na kwotę 50.093 zł dla 35 osób,</p> <p>4) składki na ubezpieczenie społeczne na kwotę 229.852 zł dla 54 osób,</p> <p>- Pomoc w kompletowaniu dokumentów niezbędnych do orzeczenia stopnia niepełnosprawności dla 39 osób.</p> <p>- Praca socjalna z osobami niepełnosprawnymi oraz ich rodzinami – 124 osoby.</p>

<p>Miejskie Przedszkole Publiczne nr 1 w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zbieranie plastikowych nakrętek dla Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych i absolwenta przedszkola. - Zapewnienie usług opiekuńczo-wychowawczo-dydaktycznych w placówce dla 3 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz 2 dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego. - Działania informacyjne dla rodziców o możliwości pozyskiwania wszelkiej pomocy dla dzieci i członków rodziny.
<p>Miejskie Przedszkole Publiczne nr 2 w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z Polskim Czerwonym Krzyżem o/Bolesławiec – udział dzieci w akcji „Szpikolada”. III Przegląd Teatrzyków Przedszkolnych. - Akcje charytatywne na rzecz dzieci niepełnosprawnych z Domu Dziecka. - Zbieranie nakrętek dla dzieci niepełnosprawnych. - Udział nauczycieli i rodziców w konferencji na rzecz osób niepełnosprawnych w Bolesławcu w październiku 2018 r. w Centrum Integracji Kulturalnej. - „Najdłuższy łańcuch z papieru” - udział w akcji charytatywnej na rzecz dzieci z dystrofią mięśniową Kliniki Rehabilitacji Dziecięcej UMB w Białymstoku, placówka otrzymała dyplom i podziękowanie.
<p>Miejskie Przedszkole Publiczne nr 4 w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Akcja charytatywna „Bieg dzieci dzieciom” – na rzecz dzieci z hospicjum wrocławskiego. - Zbieranie nakrętek dla chłopca z porażeniem mózgowym. - Akcja charytatywna na rzecz dzieci z dystrofią mięśniową we współpracy z UM Białystok. - Nawiązanie współpracy z pracownikami i podopiecznymi Warsztatów Terapii Zajęciowej – wspólne zajęcia plastyczne i wystawa prac uczestników zajęć. - Udział dzieci w akcji promującej dawców szpiku – „Szpikoliada” i „Biedroneczka Klara”. - Udział w festynie integracyjnym w szkole specjalnej w Bolesławcu. - Realizacja zadania rocznego „Bezpieczny na co dzień” – spotkania z policjantem dotyczącym bezpieczeństwa na

	<p>drodze, agresji wśród dzieci, przemocy domowej.- spotkanie ze strażakiem - zachowanie podczas pożaru.</p> <p>- Udział w Programie Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu „Numer 112 ratuje życie”.</p>
Miejskie Przedszkole Publiczne nr 7 w Bolesławcu	<p>- Angażowanie dzieci i rodziców do uczestnictwa w życiu publicznym, kulturalnym, sportowym i rekreacji.</p> <p>- Organizowanie Festynów Rodzinnych oraz imprez integracyjnych („Na niebiesko dla autyzmu”, „Światowy Dzień Zespołu Downa”).</p> <p>- Udział dzieci w przedstawieniach teatralnych seansach filmowych oraz spektaklach muzycznych odbywających się na terenie przedszkola, współpraca ze szkołą integracyjną i specjalną.</p>
Szkoła Podstawowa nr 1 w Bolesławcu	<p>- Zbierane były plastikowe nakrętki dla dzieci niepełnosprawnych.</p> <p>- W szkole były zorganizowane 2 duże imprezy integracyjne: Plener Twórczości, Dzień Sportu.</p>
Szkoła Podstawowa nr 2 w Bolesławcu	<p>- Szkoła współpracuje na rzecz uczniów niepełnosprawnych z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, PCK i Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.</p> <p>- Uzyskanie przez uczniów niepełnosprawnych pomocy rzeczowej (buty ortopedyczne, aparat słuchowy, pomoc rehabilitanta).</p> <p>- Opiekę medyczną nad uczniami niepełnosprawnymi sprawuje pielęgniarka szkolna.</p> <p>- Pedagodzy szkolni udzielają rodzicom uczniów niepełnosprawnych konsultacji w zakresie możliwości uzyskania pomocy w leczeniu, rehabilitacji i opiece.</p> <p>- Rozpowszechnienie w środowisku szkolnym akcji, dzięki którym rodzice pozyskiwali fundusze na rehabilitację: Góra Grosza, zbiórka nakrętek, Szlachetna Paczka.</p> <p>- Wychowawcy klas współpracują z rodzicami uczniów niepełnosprawnych w sprawach dotyczących nauczania, wychowania i opieki, włączają rodziców do udziału w spotkaniach, dniach otwartych szkoły, imprezach, wycieczkach.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie 2 akcji z udziałem wolontariuszy (paczki żywnościowe, zbiórka żywności, spotkania z seniorami). - Uzyskanie przez uczniów niepełnosprawnych pomocy rzeczowej (zbiórka artykułów szkolnych dla dzieci, środków czystości). - Przeprowadzenie w szkole 10 spotkań dla rodziców z udziałem wychowawców i specjalistów.
Szkoła Podstawowa nr 3 w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Wolontariat uczniów, udział w zbiórkach i kwestach organizowanych przez PCK i TPD. - Zorganizowanie akcji „Zbieramy korki dla Kamila” oraz dla dzieci z Wrocławskiego Hospicjum – zbiórka plastikowych nakrętek. <p>Liczba wolontariuszy działających na rzecz osób niepełnosprawnych – 19.</p>
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Bolesławcu	<p>Udział w przygotowaniu i obsłudze XVIII integracyjnego spotkania opłatkowego osób niepełnosprawnych z terenu powiatu bolesławieckiego. Liczba uczniów zaangażowanych w wolontariat – 50 osób.</p>
Zespół Szkół Handlowych i Usługowych w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Udostępnienie obiektu sportowego szkoły (sala gimnastyczna) uczniom niepełnosprawnym Powiatowego Zespołu Szkół i Placówek Specjalnych w Bolesławcu przygotowującym się do olimpiady dla osób niepełnosprawnych – 14 osób. - Udział społeczności szkolnej w akcjach na rzecz Wrocławskiego Hospicjum dla Dzieci z chorobami nowotworowymi „Paczka dla onkoludka” oraz zbiórki nakrętek od butelek. Koordynatorem akcji w szkole jest nauczyciel religii. - Aktywny udział w organizacji Spotkania Opłatkowego Osób Niepełnosprawnych – 14 wolontariuszy wraz z opiekunem. <p>Liczba uczniów włączonych w akcje organizowane dla osób niepełnosprawnych na terenie szkoły – cała społeczność szkolna, tj. 440 osób.</p>
Zespół Szkół Budowlanych w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Kontynuacja akcji „Nakręć się i pomóż chorym dzieciom”, która jest formą pomocy dzieciom z zespołem Downa. Jej celem jest zbieranie nakrętek na rzecz Legnickiego Stowarzyszenia Rodzin i Przyjaciół Dzieci z Zespołem Downa „Otwórz Serce”. Do akcji włączeni zostali wszyscy uczniowie szkoły ok. 280 osób.

	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie pomocy materialnej na terenie szkoły dla uczniów niepełnosprawnych w postaci paczek świątecznych – 2 uczniów. - Pomoc w uzyskaniu dofinansowania na zakup podręczników szkolnych w ramach programu „Wyprawka szkolna” – 1 uczennica. - Udział 18 uczniów i 1 nauczyciela w integracyjnym spotkaniu opłatkowym osób niepełnosprawnych. - Udział 17 uczniów w obchodach Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego. - Realizacja programu „RAKOOBRONA” we współpracy z fundacją ROSA (23 uczniów). - Organizowanie pomocy materialnej przez uczniów i wychowawców (zbiórka słodyczy, środków czystości, artykułów szkolnych) dla dzieci niepełnosprawnych w ramach akcji PCK „Dzieci-Dzieciom”. - Zorganizowanie dla rodziców uczniów klasy, w której uczy się uczennica z zespołem Aspergera, spotkania z terapeutą, pedagogiem specjalnym, który zapoznał rodziców z funkcjonowaniem i potrzebami dzieci z zespołem Aspergera.
<p>Zespół Szkół Mechanicznych w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc w organizowaniu XVIII integracyjnego spotkania opłatkowego osób niepełnosprawnych z terenu powiatu bolesławieckiego przez dyrekcję szkoły, opiekuna i uczniów (udział wolontariuszy z ZSM). - Współpraca z Domem Dziennego Pobytu w Bolesławcu(Dzień Kobiet, Dzień Seniora, Mikołajki). - Zbiórka plastikowych nakrętek dla chłopca z porażeniem mózgowym (na rehabilitację) oraz funduszy na paczki – akcja „Dzieci Dzieciom”. - Zbiórka funduszy na leczenie dziecka chorego na białaczkę, dziecka z dziecięcym porażeniem mózgowym. - Zbiórka
<p>I Liceum Ogólnokształcące w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja zabawy andrzejkowej dla niepełnosprawnych dzieci. - Udział w organizacji integracyjnego XVIII integracyjnego spotkania opłatkowego osób niepełnosprawnych z terenu powiatu bolesławieckiego.

	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w zbiorce Szlachetna Paczka – dla rodziny, do której należy osoba niepełnosprawna.
Zespół Szkół Elektronicznych w Bolesławcu	Udział uczniów w przygotowaniu i obsłudze Integracyjnego spotkania opłatkowego osób niepełnosprawnych z terenu powiatu bolesławieckiego – 1 nauczyciel i 21 uczniów.
II Liceum Ogólnokształcące w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w przygotowaniu „Spotkania Opłatkowego dla Niepełnosprawnych” – wolontariusze z opiekunem. - Udział wolontariuszy w zabawach okolicznościowych w Szkole Specjalnej w Bolesławcu. - Udzielanie porad rodzicom uczniów niepełnosprawnych. - Organizowanie wsparcia terapeutycznego dla ucznia i jego rodziny poprzez kontakty z organizacjami pomocowymi. - Organizowanie pomocy materialnej dla uczniów niepełnosprawnych i ich rodzin – dofinansowanie podręczników szkolnych w ramach rządowego programu <i>Wyprawka szkolna</i> - 9 uczniów. <p>Liczba uczniów zaangażowanych w wolontariat na rzecz osób niepełnosprawnych - 45.</p>
Przedszkole Publiczne w Nowogrodźcu	<ul style="list-style-type: none"> - Przedszkole współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Bolesławcu zapewniając w ten sposób dostęp do poradnictwa specjalistycznego dzieciom z trudnościami (deficytami) i ich rodzinom. - Dzieci ze specjalnymi potrzebami mają w przedszkolu zapewnioną opiekę nauczycieli wspomagających (4 osoby) i innych osób (pomoc nauczyciela dla dziecka z niepełnosprawnością ruchową). Nauczyciele prowadzą zajęcia o charakterze rewalidacyjnym i korekcyjno-kompensacyjnym. - Organizowanie kiermaszów dochodowych i zbiórek np. plastikowych nakrętek, z przeznaczeniem na pomoc potrzebującym.
Szkoła Podstawowa w Gościszowie	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z Miejsko Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu, Komisariatem Policji w Nowogrodźcu. - Możliwość uczestniczenia w zajęciach świetlicy szkolnej, biblioteki (warsztaty, zajęcia, przygotowanie przedstawień, odrabianie lekcji).

	<ul style="list-style-type: none"> - Możliwość uczestniczenia w licznych zajęciach, wycieczkach, przedstawieniach teatralnych, warsztatach, apelach, imprezach szkolnych i środowiskowych. - Darmowe podręczniki i materiały ćwiczeniowe – klasy 1,2,3,4 i 5 - z dotacji celowej MEN. - Udział uczniów w zbiórkach i kwestach: zbiórka nakrętek od butelek na rzecz chorej dziewczynki, udział w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy, w akcji „Szlachetna Paczka”, w organizacji integracyjnego spotkania opłatkowego w Gościszowie. - Uczniowie zostali objęci programami Agencji Rynku Rolnego „Owoce w szkole”, „Szlanka mleka”, w szkole korzystają także z dożywiania.
Stowarzyszenie Rodziców Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Udzielanie w ramach wolontariatu pomocy w realizacji różnych rodzajów usług na rzecz osób niepełnosprawnych (np. wyjazd na wycieczkę, opieka podczas zawodów). - Doradztwo i poradnictwo pedagogiczne dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Zadanie

7.2. Tworzenie systemu środowiskowego wsparcia

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
<ul style="list-style-type: none"> - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu, - Starostwo Powiatowe w Bolesławcu – Referat Spraw Obywatelskich, Społecznych i Zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> - W 2018 r. przekazano na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Bolesławcu 645.400 zł, z tego 580.860 zł to dofinansowanie ze środków PFRON, a 64.540 zł – środki z budżetu powiatu. Do placówki uczęszcza 35 uczestników – osoby niepełnosprawne ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności posiadające wskazania do uczestnictwa w terapii zajęciowej. Warsztat jest placówką, która stwarza osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia zatrudnienia możliwość rehabilitacji zawodowej i społecznej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności koniecznych do zdobycia pracy. - Finansowanie kosztów rehabilitacji osoby niepełnosprawnej z Powiatu Bolesławieckiego przebywającej w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Lubinie w części nieobjętej finansowaniem ze środków PFRON. Zgodnie z porozumieniem zawartym między Powiatem Bolesławieckim a Powiatem Lubińskim Powiat

	Bolesławiecki przekazał Powiatowi Lubińskiemu kwotę 2.929 zł, co stanowiło 15% kosztów rocznego pobytu osoby niepełnosprawnej w WTZ w Lubinie.
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu	<p>Kontynuacja realizacji projektu pt. „Centrum Wsparcia Rodziny w Powiecie Bolesławieckim” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Jego głównym celem jest zwiększenie liczby osób i rodzin objętych usługami społecznymi w zakresie wsparcia i poradnictwa specjalistycznego na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym lub ubóstwem, w tym osób niepełnosprawnych.</p> <p>W ramach projektu realizowane są następujące formy wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poradnictwo specjalistyczne – psychiatra, rehabilitant, terapeuta uzależnień, prawnik, psychologowie, w ramach wsparcia dla osób/rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz osób doznających przemocy w rodzinie odbywały się treningi budowania relacji rodzinnych, kompetencji życiowych i społecznych – z tych form pomocy skorzystało w 2018 r. 154 osób, - dwa mieszkania treningowe – dla usamodzielniającej się wychowanków pieczy zastępczej i osób w sytuacji kryzysowej, pracę socjalną z mieszkańcami oraz nadzór nad funkcjonowaniem mieszkań wykonują pracownicy socjalni PCPR w Bolesławcu – w 2018 r. z pobytu w mieszkaniu treningowym skorzystała 1 osoba niepełnosprawna, - usługi asystenckie dla osób niepełnosprawnych (niesamodzielnich) – 4 asystentów obejmuje pomocą 11 osób niepełnosprawnych, praca asystenta ma na celu kompensację dysfunkcji wynikających z rodzaju niepełnosprawności oraz wspieranie klientów w usamodzielnianiu się i podnoszenie ich aktywności społecznej i zawodowej.
Stowarzyszenie Rodziców Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Bolesławcu	<p>Wspieranie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Bolesławcu – wydatkowanie pozyskanych środków pieniężnych z 1% przez Stowarzyszenie Rodziców Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Bolesławcu na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakupy na spotkania okolicznościowe, zakup ubrań, bielizny, kłapek, obuwia, artykułów kosmetycznych i leków na wycieczkę, - zakup artykułów spożywczych na dzień sportu,

	<ul style="list-style-type: none"> - zakup akcesoriów na basen.
<p>I Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek wsparcia dziennego dla 30 dorosłych osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym: osób przewlekle psychicznie chorych, osób niepełnosprawnych intelektualnie i ze sprzężeniem. - W I ŚDS prowadzone są zajęcia terapeutyczne, mające na celu rehabilitację społeczną i ruchową, przygotowanie podopiecznych do jak najbardziej samodzielnego życia oraz integrację ze społecznością lokalną. Uczestnicy terapii otrzymują szansę podtrzymywania wyuczonych umiejętności oraz rozwijania zainteresowań i potencjałów twórczych w specjalnie do tego przystosowanych pracowniach. Wspólnie korzystają z różnorodnych form rekreacji i edukacji oraz bieżących ofert miejskich instytucji kulturalnych. Doskonala umiejętności samoobsługi podczas treningów aktywności: ekonomicznego, spędzania czasu wolnego, higienicznego, kulinarnego. W sposób zindywidualizowany uczestniczą w zajęciach rewalidacyjnych oraz psychoedukacyjnych zorganizowanych na terenie Domu. Postępowanie wspierająco-aktywizujące wobec podopiecznych I ŚDS obejmuje też, poradnictwo, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, zdrowotnych, zaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych, a także współpracę z rodzinami w procesie terapii oraz z instytucjami pomocowymi (np.: MOPS Bolesławiec, MOPS Lubań, PCPR, TPD, Policja, Poradnia Zdrowia Psychicznego, SON, Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Smolniku, Sąd Rejonowy w Zielonej Górze) oraz z osobami świadczącymi usługi opiekuńcze zwykle i specjalistyczne w miejscu zamieszkania uczestników, w zakresie potrzeb uczestników Domu.
<p>II Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Działalność II Środowiskowego Domu Samopomocy w Bolesławcu (II ŚDS) polega na zapewnianiu integracji, aktywizacji oraz wsparcia terapeutycznego osobom z niepełnosprawnością intelektualną, bądź osobom przewlekle psychicznie chorym. Jednostka jest ośrodkiem wsparcia dziennego dla 30 dorosłych osób. Działania prowadzone są poprzez rozwijanie lub podtrzymywanie kompetencji społecznych, zainteresowań, umiejętności praktycznych, w tym podstawowych czynności samoobsługowych, niezbędnych do jak najbardziej samodzielnego funkcjonowania w rodzinie i społeczności lokalnej. - Uczestnicy terapii trenują wyuczone umiejętności, a także podejmują nowe działania w odpowiednio przystosowanych pracowniach: gospodarstwa domowego,

	<p>kulinarnej, plastycznej, muzycznej, stolarskiej, rehabilitacyjnej i komputerowej. Wspólnie korzystają z różnorodnych form rekreacji i edukacji oraz bieżących ofert miejskich instytucji kulturalnych. Przez cały rok mają możliwość uczestniczenia w zajęciach na basenie krytym lub w seansach w grocie solnej. Doskonali umiejętności samoobsługi podczas treningów aktywności: ekonomicznego, spędzania czasu wolnego, higienicznego, kulinarnego. W sposób zindywidualizowany uczestniczą w zajęciach rewalidacyjnych oraz psychoedukacyjnych zorganizowanych na terenie Domu. Własne możliwości fizyczne i talenty sprawdzają poprzez udział w licznych turniejach sportowych, konkursach artystycznych, czy przeglądach twórczości. Postępowanie wspierająco-aktywizujące wobec podopiecznych II ŚDS obejmuje też, poradnictwo dla rodziców i opiekunów; pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, zdrowotnych, zaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych, a także integrację ze społecznością lokalną, współpracę z rodzinami w procesie terapii oraz miejskimi instytucjami pomocowymi (np. MOPS, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Policja, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, itp.) w zakresie potrzeb uczestników Domu.</p>
--	---

Zadanie:

7.3. Tworzenie bezpłatnego poradnictwa prawnego i psychologicznego dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie psychologiczne rodzin dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju – 106. - Indywidualne porady psychologiczne dla rodziców dzieci niepełnosprawnych, dzięki temu rodzice mają poczucie wsparcia i zrozumienia ich potrzeb i oczekiwań oraz większą świadomość swoich praw. Mają także większą świadomość możliwości i ograniczeń ich dzieci wynikających z niepełnosprawności. - Materiały informacyjne w formie ulotek i umieszczane na stronie internetowej Poradni.
Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu	Pomoc pracowników socjalnych przy wypełnianiu wniosków niezbędnych do złożenia w instytucjach publicznych, pomoc przy sporządzaniu odwołań od decyzji i orzeczeń.

Urząd Miejski w Nowogrodźcu	Udzielanie pomocy pedagogiczno – psychologicznej w punkcie konsultacyjnym Gminnego Centrum ds. Uzależnień.
Starostwo Powiatowe w Bolesławcu - Referat Spraw Obywatelskich, Społecznych i Zdrowia	Koordinacja działalności 4 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzonych przez Powiat Bolesławiecki i organizację pozarządową. Punkty, w których udzielana jest pomoc, mieszczą się w Starostwie Powiatowym w Bolesławcu, Urzędzie Gminy w Osiecznicy (dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych), w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu i w Urzędzie Gminy w Warcie Bolesławieckiej (osoby niepełnosprawne mogą zgłosić potrzebę skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej, wówczas jest ona udzielana w miejscu dostosowanym do ich potrzeb). Choć zgodnie z przepisami regulującymi udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej niepełnosprawność nie jest kryterium jej uzyskania, to z dokumentów przedstawianych co miesiąc przez prawników udzielających pomocy wynika, że z tej formy wsparcia skorzystało w 2018 r. 129 osób niepełnosprawnych.

Mierniki osiągnięcia celu nr 7:

- liczba osób niepełnosprawnych korzystających z różnych świadczeń pomocy społecznej
- ok. 1000 osób,
- liczba wolontariuszy działających na rzecz osób niepełnosprawnych – ok. 500 osób, wielokrotnie w szkołach organizowane były akcje charytatywne na rzecz środowisk osób niepełnosprawnych, w które włączana była cała społeczność uczniowska danej szkoły, co zwiększało liczbę wolontariuszy,
- liczba punktów porad – bezpłatne porady psychologiczne i prawne udzielane są w Powiecie Bolesławieckim w 5 punktach porad. Ponadto szkoły, przedszkola i ośrodki pomocy społecznej służą zainteresowanym osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom pomocą psychologiczną, pedagogiczną, prawną oraz pomocą przy wypełnianiu dokumentów i w kontaktach z urzędami.
- liczba osób niepełnosprawnych korzystających z punktów porad – ok. 150.

Cel 8. Tworzenie warunków umożliwiających pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, kulturalnym, sportowym i rekreacji.

Zadanie:

8.1. Pobudzanie aktywności środowiska osób niepełnosprawnych w sferze życia publicznego i kulturalnego

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
---------------------	-------------------

Młodzieżowy Dom Kultury w Bolesławcu	XVIII Integracyjne Spotkanie Opłatkowe Osób Niepełnosprawnych – dekoracja ołtarza, przygotowanie wystawy prac plastycznych osób niepełnosprawnych, promocja wydarzenia na stronie MDK.
Miejskie Przedszkole Publiczne nr 1 w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Angażowanie dzieci i rodziców do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym, kulturalnym organizowanym na terenie przedszkola: festyny, imprezy integracyjne, wycieczki, kiermasze świąteczne, wspólne gry i zabawy. - Organizacja „Dnia Kolorowej Skarpetki”. - Udział w obchodach Światowego Dnia Świadomości Autyzmu „Zapał się na Niebiesko”.
Miejskie Przedszkole Publiczne nr 7 w Bolesławcu	Wspólne wycieczki: Jednostka Wojskowa, szkoły (Powiatowy Zespół Szkół i Placówek Specjalnych, Szkoła Podstawowa nr 5, Zespół Szkół Mechanicznych, Zespół Szkół Ekonomicznych), udział w warsztatach kulinarnych, udział w warsztatach multisensorycznych w bibliotece, udział w warsztatach ceramicznych w Zakładzie Ceramicznym Manufaktura, wyjścia do kina, CIK-u, straży pożarnej, salonu fryzjerskiego oraz gabinetu stomatologicznego.
I Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Wyjścia i wyjazdy do muzeów, na przedstawienia teatralne, kabaretowe i koncerty (8 imprez), - Wycieczki po okolicy. - Udział w zawodach sportowych. - Współorganizowanie Spotkania Opłatkowego Osób Niepełnosprawnych: przygotowanie dekoracji na stoły, uczestniczenie podopiecznych i ich rodzin w spotkaniu, przygotowanie prac plastycznych na wystawę. - Udział w Misterium Chleba zorganizowanym przez Klub Carpe Diem. - Udział w cyklicznych zajęciach w pracowni ceramiki w BOK – MCC i teatralnej. - Spotkania świąteczne i okolicznościowe dla uczestników I ŚDS i zaproszonych gości (3 imprezy). - Zorganizowanie (we współpracy z II ŚDS, WTZ w Bolesławcu i Wojewódzkim Szpitalem dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Bolesławcu) w CIK „Orzeł” obchodów Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego – październik, impreza była dofinansowana z budżetu

	<p>Gminy Miejskiej Bolesławiec, a patronat honorowy objął Prezydent Miasta Bolesławiec.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Współorganizacja dorocznego integracyjnego kiermaszu prac plastycznych i rękodzieła osób niepełnosprawnych w czasie Bolesławieckiej Gwiazdki Życzliwości. - Wystąpienie uczestników w kabaretowych przedstawieniach okolicznościowych w I ŚDS. - Zorganizowanie 3 zabaw tanecznych dla uczestników i ich przyjaciół.
<p>II Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Udział podopiecznych II ŚDS w XVIII integracyjnym spotkaniu opłatkowym osób niepełnosprawnych z terenu powiatu bolesławieckiego – przygotowanie wystawy prac powstałych w pracowniach zajęciowych Domu, wykonanie ozdób na stoły, aktywne uczestnictwo w liturgii. - Regionalny Turniej Piłki Nożnej Olimpiad Specjalnych w Bolesławcu - 3 osobowa reprezentacja z II ŚDS współtworzyła bolesławiecką drużynę Klubu Olimpiad Specjalnych „Olimpijczyk”. - Występ uczestników w IV Regionalnym Przeglądzie Twórczości „Polskie Pieśni Patriotyczne i Piosenki Wojskowe” oraz udział w XXI Igrzyskach Lekkoatletycznych – Dzień Sprawności Motorycznej zorganizowanych przez Powiatowy Zespół Szkół i Placówek Specjalnych z Bolesławcu. - Udział w uroczystości jubileuszowej XXX-lecia działalności Domu Dziennego Pobytu Senior w Bolesławcu. - Udział uczestników II ŚDS w II Warsztatach Promocji Zdrowia pt. „Żyję zdrowo na sportowo” zorganizowanych przez ŚDS Nr 2 z Chojnowa, Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „W stronę Słońca” z Chojnowa - Integracyjne ognisko rodzinne - plenerowe spotkanie uczestników, pracowników II ŚDS w gronie rodzin i opiekunów. - Udział w programie artystycznym zorganizowanym przez Dom Dziennego Pobytu „Senior” z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

	<ul style="list-style-type: none"> - Wyjazd uczestników II ŚDS na III Integracyjny Przegląd Twórczości Artystycznej w Złotoryi. - Kiermasz prac rękodzielniczych wykonanych przez osoby niepełnosprawne z różnych bolesławieckich placówek, w tym uczestników II ŚDS .Kiermasz zorganizowany został w ramach Bolesławieckiej Gwiazdki Życzliwości. - Na bieżąco przez cały rok: wyjścia na seanse filmowe do kina, na zajęcia w pracowniach artystycznych BOK – MCC, wyjazdy na wycieczki (2 wyjazdy w 2018 r.).
Muzeum Ceramiki w Bolesławcu	<p>Organizacja i przeprowadzenie zajęć i warsztatów (karnawałowych, plastycznych, wielkanocnych, bożonarodzeniowych), podczas których przedstawiane były zbiory muzealne w sposób dostosowany do różnych rodzajów niepełnosprawności takich osób jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pacjenci Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Bolesławcu, - uczniowie Miejskiego Przedszkola Publicznego nr 7 z oddziałami integracyjnymi w Bolesławcu, - członkowie Klubu Głuchego Czytelnika, działającego przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bolesławcu, - podopieczni I Środowiskowego Domu Samopomocy w Bolesławcu, - członkowie Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych i Przyjaciół "Nadzieja" w Legnicy, Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych w Wołowie - uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej w Bolesławcu, - członkowie Polskiego Związku Niewidomych, - uczniowie Niepublicznego Przedszkola Integracyjnego Mali Odkrywcy w Bolesławcu. <p>Zajęcia powyższe pozwoliły na przełamanie u osób niepełnosprawnych (dzieci i dorosłych) barier i obaw związanych z poruszaniem się po Muzeum jako instytucji kultury. Uznanie tego miejsca za przyjazne. Zwiększenie częstotliwości uczestnictwa osób niepełnosprawnych w wystawach i innych przedsięwzięciach (np.</p>

	<p>warsztatach) organizowanych przez Muzeum Ceramiki. Zwiększenie świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie zjawisk kultury i sztuki, oraz zapoznanie tych osób z podstawowymi pojęciami z zakresu historii w tym historii. Łącznie w warsztatach i zajęciach uczestniczyło 336 osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.</p>
Miejska Biblioteka Publiczna w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania Klubu Głuchego Czytelnika (9 spotkań, w których uczestniczyło 119 osób). - Zajęcia edukacyjne w Centrum Wiedzy (4 formy zajęć, 56 uczestników). - Spotkanie muzyczne z solistką Filharmonii Lwowskiej (30 uczestników).
Szkoła Podstawowa nr 2 w Bolesławcu	<p>Uczniowie niepełnosprawni uczestniczyli w imprezach i przedsięwzięciach klasowych i szkolnych (wycieczkach, konkursach plastycznych, festiwalu nauki, projektach edukacyjnych, zajęciach sportowych, zajęciach rekreacyjnych na basenie, programach profilaktycznych, festynach, koncertach, kiermaszach, kolonii letniej), 12 uczniów niepełnosprawnych brało udział w wycieczkach klasowych, 37 uczniów niepełnosprawnych - w programach profilaktycznych.</p>
Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu	<ul style="list-style-type: none"> - Dzień Dziecka, w którym brały udział dzieci niepełnosprawne. - Zabawa mikołajkowa. - Organizowanie wyjazdu dla osób niepełnosprawnych do Bolesławca na spotkanie z Księdzem Biskupem oraz przekazanie 110 osobom niepełnosprawnym paczek żywnościowych. - Organizowanie wyjazdu dla osób niepełnosprawnych do Krzeszowa – ok. 130 osób.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiecznicy	<p>Zapewnienie możliwości uczestnictwa osób niepełnosprawnych w imprezach masowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział 43 osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów (12 osób) w XVIII integracyjnym spotkaniu opłatkowym osób niepełnosprawnych z terenu powiatu bolesławieckiego w styczniu 2018 r., - udział 10 dzieci w tym 7 niepełnosprawnych w zabawie andrzejkowej organizowanej przez PCK w Bolesławcu – listopad 2018 r.
Urząd Gminy w Warcie Bolesławieckiej	<p>Gmina zorganizowała wiele imprez kulturalnych, w których uczestniczyły również osoby niepełnosprawne. Przy wyborze miejsc kierowano się zasadą dostępności</p>

	<p>i łatwości komunikacyjnej dla wszystkich zainteresowanych udziałem. Zorganizowano m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, 2) Majówka rodzinna, 3) przedstawienia lalkowe, 4) 100 – lecie odzyskania niepodległości, w tym konkursy plastyczne, 5) dożynki gminne, zabawa andrzejkowa mikołajki, jarmark bożonarodzeniowy.
<p>Stowarzyszenie Społeczne Klubu Nauczycielskiego „Carpe Diem “ w Bolesławcu</p>	<p>- „Misterium Chleba” dla osób niepełnosprawnych – „Zrób miejsce przy swoim stole” – wpływa na polepszenie jakości życia codziennego osób niepełnosprawnych oraz zwalcza wykluczenie społeczne z przestrzeni publicznej, ze względu na chorobę bądź starość. W przygotowanej przez Carpe Diem uroczystości uczestniczyli podopieczni I Środowiskowego Domu Samopomocy w Bolesławcu, Domu Dziennego Pobytu w Bolesławcu oraz członkowie Bolesławieckiego Klubu Amazonek.</p> <p>- Koncerty organizowane dla członków Stow. Carpe Diem przez PSM I Stopnia w Bolesławcu z okazji Dnia Kobiet i Dnia Nauczyciela, w tym koncertach uczestniczą także członkowie Bolesławieckiego Klubu Amazonek oraz podopieczni I Środowiskowego Domu Samopomocy w Bolesławcu.</p> <p>- Relacje z tych wydarzeń ukazywały się w lokalnych telewizjach, m. in. w TV Łużyce, na portalach bolec.info oraz istotne.pl, a także w Ekspresie Bolesławieckim.</p>
<p>Starostwo Powiatowe w Bolesławcu – Biuro Promocji Powiatu</p>	<p>Popularyzacja twórczości artystycznej i sportu osób niepełnosprawnych jako form większej aktywności w samorealizacji poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udostępnienie budynku Teatru Starego na potrzeby organizacji VII Bolesławieckiego Dnia Walki z Rakiem w Powiecie Bolesławieckim, organizowanego we wrześniu 2018 r. przez Bolesławiecki Klub Amazonek. 2. Honorowy patronat Starosty Bolesławieckiego nad XXI Regionalnymi Igrzyskami Lekkoatletycznymi – „Dzień Sprawności Motorycznych”. W wydarzeniu wzięło udział ponad 500 uczestników.

	<p>3. VI Integracyjny Piknik Rodzinny „Dobroć wraca” w ramach „Tygodnia z Powiatem”. Piknik dla dzieci i ich rodziców odbył się w Powiatowym Zespole Szkół i Placówek Specjalnych. W VI-tym pikniku uczestniczyła delegacja z partnerskiej szkoły specjalnej w Hoyerswerdzie (Powiat Bautzen, Niemcy).</p> <p>4. Udział podopiecznych PZSiPS w Bolesławcu w „Rundce biegowej” w ramach Tygodnia z Powiatem. Wszyscy uczestnicy otrzymali okolicznościowe koszulki i medale.</p> <p>Specyfika potrzeb i oczekiwań osób niepełnosprawnych wymaga inicjowania i realizowania wielu działań, które chronią te osoby przed bezradnością, stwarzają im warunki do rozwoju, motywują do aktywności i zaradności urzeczywistniając zasadę wyrównywania szans i integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.</p> <p>Jako cel priorytetowy Biuro Promocji Powiatu postawiło zagwarantowanie osobom niepełnosprawnym możliwości pełnoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym, poprzez różnorodne kierunki działań zapewniając tym samym wzrost akceptacji społecznej osób niepełnosprawnych. Poprzez działania promocyjne, aktywność i zaangażowanie w organizację imprez, a tym samym wzrost liczby wydarzeń wśród których udział biorą osoby niepełnosprawne, wzrosła świadomość społeczna przy jednoczesnym malejącym ograniczeniu spowodowanym niepełnosprawnością.</p>
--	---

Zadanie

8.2. Upowszechnianie i rozwijanie form aktywnego spędzania wolnego czasu przez osoby niepełnosprawne.

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Starostwo Powiatowe w Bolesławcu –Referat Spraw Obywatelskich, Społecznych i Zdrowia	<p>Zlecenie organizacjom pozarządowym zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych – w 2018 r. Zarząd Powiatu Bolesławieckiego ogłosił otwarty konkurs ofert i przyznał dotację dla 4 organizacji:</p> <p>- Bolesławieckiego Klubu Amazonek – VII Dzień Walki z Rakiem w Powiecie Bolesławieckim (2.650 zł),</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Polskiego Czerwonego Krzyża w Bolesławcu – integracyjna zabawa dla dzieci niepełnosprawnych (1.350 zł), - Fundacji Aktywnej Rehabilitacji – crossfit dla niepełnosprawnych (3.500 zł), - TOP Bolesławiec – rajd pieszy i zajęcia edukacyjne w Dinoparku (3.000 zł). <p>Łącznie na zlecenie zadań wydatkowano kwotę 10.500 zł.</p>
<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu</p>	<p>Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki w 2018 r. – dla Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Bolesławcu na przygotowanie XVIII integracyjnego spotkania opłatkowego osób niepełnosprawnych z terenu powiatu bolesławieckiego (w spotkaniu wzięło udział ok. 700 osób, w tym ok. 500 osób niepełnosprawnych i 200 opiekunów) – 18.371 zł.</p>
<p>Powiatowy Zespół Szkół i Placówek Specjalnych w Bolesławcu</p>	<p>Szkoła proponuje swoim podopiecznym z różnym stopniem niepełnosprawności intelektualnej rozmaite formy aktywności i spędzania wolnego czasu, m. in. zajęcia artystyczne i edukacyjne, pikniki, wycieczki, zabawy okolicznościowe. Służą one:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowaniu pozytywnej postawy wobec osób niepełnosprawnych, - rozwijaniu postaw opiekuńczości osób sprawnych względem niepełnosprawnych, - nawiązaniu nowych kontaktów społecznych i podtrzymywaniu kontaktów z absolwentami szkoły, - rozwijaniu współpracy szkół, ośrodków, warsztatów i stowarzyszeń działających na terenie Powiatu Bolesławieckiego, - aktywizacji społecznej, kulturalnej i sportowej osób niepełnosprawnych, - rozwijaniu poczucia sprawstwa, a także podnoszeniu poczucia własnej wartości osób niepełnosprawnych prezentacji społeczeństwu umiejętności techniczno-plastycznych oraz sportowych osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym, - dostarczaniu nowych doświadczeń związanych z obcowaniem ze światem kultury.

<p>Powiatowe Centrum Edukacji i Kształcenia Kadr w Bolesławcu – Międzyszkolny Ośrodek Sportowy</p>	<p>- Zapewnienie możliwości uczestnictwa osób niepełnosprawnych w imprezach masowych organizowanych na terenie Powiatu.</p> <p>- Organizacja i wspieranie organizowania sportu i rekreacji osób niepełnosprawnych – 3 imprezy (tenis stołowy, piłka nożna i podnoszenie sztangi – Dolnośląska Olimpiada Specjalna Osób Niepełnosprawnych), liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w imprezach integracyjnych – 260.</p>
<p>Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bolesławcu</p>	<p>Obiekty Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Bolesławcu, m. in. Leśny Potok, Termy Solankowe, Stadion Miejski są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. W związku z powyższym w imprezach masowych przygotowywanych przez MOSiR w Bolesławcu mogą brać udział i biorą osoby niepełnosprawne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bolesławiecka Olimpiada Seniorów, 2) Bolesławiecka Setka Pływacka, 3) Festyn – Dzień Dziecka, 4) Europejskie Biegi Uliczne, 5) Festyn sportowo – rekreacyjny Otwarcie Sezonu LATO 2018. 6) Edycja biegów między mostami „Cztery pory roku - biegaj z MOSiR” (Integracyjny Wiosenny Bieg między Mostami w tym Cross na wózkach inwalidzkich – współorganizowany z Fundacją Aktywnej Rehabilitacji, Letni Bieg Między Mostami, Jesienny Bieg Między Mostami, Zimowy Bieg Między Mostami).
<p>I Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu</p>	<p>- Wyjścia do kina, do restauracji.</p> <p>- Wspieranie tworzenia grup samopomocowych ukierunkowanych na wspólne, aktywne spędzanie czasu.</p> <p>- Prowadzenie dla uczestników zajęć umuzykalniających, motywujących treningów spędzanie czasu wolnego, biblioterapii. Aktywne spędzanie czasu wolnego stanowi ważny czynnik odwracający uwagę od doznań chorobowych.</p> <p>- Zajęcia w pracowniach w BOK – MCC oraz Centrum Integracji Kulturalnej „Orzeł” w Bolesławcu.</p>

<p>II Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wycieczki do Cyrklandu w Miłkowie koło Karpacza, Osady danieli w Jarosówce koło Zamiennic. - Udział II ŚDS w imprezach zorganizowanych w ramach bolesławieckich obchodów Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego. - Wyjazd na II Integracyjny Przegląd Twórczości Artystycznej „Uskrzydleni Sztuką” w Złotorii. - W 2018 r. uczestnicy II ŚDS kontynuowali spotkania z przedszkolakami z Miejskiego Przedszkola Publicznego nr 5, seniorami z Domu Dziennego Pobytu, uczestnikami innych ośrodków wsparcia. Spotkania miały charakter integracyjny i stanowiły okazję do prezentowania talentów artystycznych i sportowych. <p>Podopieczni II ŚDS uczestniczyli też w licznych wewnętrznych spotkaniach okolicznościowych, np. z okazji świąt, karnawału, itp. oraz w spektaklach teatralnych, seansach filmowych i warsztatach artystycznych organizowanych poza ośrodkiem wsparcia. Systematycznie korzystali z oferty pływalni krytej i grotu solnej.</p>
<p>Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu – Dom Dziennego Pobytu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie wycieczek krajoznawczo – turystycznych oraz okolicznościowych dla seniorów Domu Dziennego Pobytu: do Karpacza, do Parku Seniora w Sosnowce, osady Danieli w Michałowicach, na Międzynarodowe Spotkanie Seniorów we Wleniu, obchody 30-lecia Domu Dziennego Pobytu w Bolesławcu, obchody Dnia Seniora w Dobrej. - Turnusy rehabilitacyjne dla seniorów.
<p>Gminne Centrum Kultury i Sportu w Nowogrodźcu – Biblioteka Miejska</p>	<p>Organizowanie bezpłatnych spotkań autorskich dla seniorów i osób niepełnosprawnych.</p>
<p>Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Bolesławcu</p>	<p>Organizowanie czasu wolnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wypoczynek letni – 3 turnusy do Rewala i Świnoujścia, - zabawy taneczne, letnie pikniki, zabawa sylwestrowa, - w każdą środę organizowane są w BOK MCC spotkania towarzyskie,

	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania okolicznościowe – Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, Tłusty Czwartek, spotkanie opłatkowe. <p>Łącznie w spotkaniach uczestniczyło ok. 3100 osób.</p>
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gromadce, stowarzyszenia i sołectwa z terenu gminy	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie oraz wspieranie organizowania imprez integracyjnych (wycieczek krajoznawczych, pikników, festynów, spotkań okolicznościowych z udziałem osób niepełnosprawnych) – 2 imprezy integracyjne, 56 uczestników. - Wspieranie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych.
Stowarzyszenie Rodziców Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc w organizacji i udział w uroczystym śniadaniu wielkanocnym oraz Wigilii dla społeczności Warsztatu oraz chętnych członków Stowarzyszenia z udziałem zaproszonych gości. - Organizacja kiermaszu prac podopiecznych Warsztatu w „BricoMarche. - Organizacja II Dolnośląskich Tragów Warsztatów Terapii Zajęciowej na bolesławieckim rynku. - Organizacja i przeprowadzenie świątecznych zbiórek żywności w bolesławieckich marketach. <p>Łącznie w 2018 r. zorganizowano ok. 7 imprez dla podopiecznych placówki.</p>
Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - W 2018 r. zorganizowano imprezy lokalne: zabawa karnawałowa, Dzień Kobiet, Świątowy Dzień Inwalidów, piknik rodzinny, zabawa andrzejkowa. - Ponadto powstała druga grupa Nordic Valking, która ćwiczy dwa razy w tygodniu. Doszła 3 grupa gimnastyki korekcyjnej która 2 razy w tygodniu ćwiczy pod okiem rehabilitanta. - W 2018 r. zorganizowano 7 turnusów rehabilitacyjnych nad morze dla 420 osób i 1 turnus do Ciechocinka dla 20 osób. Stowarzyszenie uzyskało wsparcie do turnusów od Wójta Gminy Bolesławiec w kwocie 3.500 zł i Prezydenta Bolesławca w kwocie 8.000 zł. Z pozyskanych środków wsparli Koło Dzieci i Młodzież Niepełnosprawnej poprzez dopłatę do przejazdu na turnus, który dla nich zorganizowali.

	<ul style="list-style-type: none"> - Otrzymała się także pięciodniowa wycieczka na Warmię i Mazury sfinansowana ze środków własnych SON. - Z oszczędności statutowych Stowarzyszenie mogło przyznać 4.300 zł zapomóg i wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych swoich członków.
Klub Olimpiad Specjalnych „Olimpijczyk” w Bolesławcu	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja treningów w tenisie stołowym, pływaniu, badmintonie, piłce nożnej, piłce koszykowej, lekkiej atletyce, narciarstwie biegowym. - Udział w zawodach ogólnopolskich - wyjazdy 4 dniowe, 3- dniowe i 13 dniowym obozie sportowym. - Imprezy rekreacyjne – Rundka z Powiatem; Cztery Pory Roku Biegaj z MOSiR, Europejskie Biegi Uliczne, Memoriał im. J. Szmajdzińskiego. XVI Dolnośląski Turniej Piłki Nożnej Olimpiad Specjalnych i XIV Dolnośląski Mityng w Trójboju Siłowym – Olimpiady Specjalne.
Bolesławiecki Klub Amazonek	<ul style="list-style-type: none"> - Wiosną w Klubie odbył się warsztat psychologiczny w ramach projektu Ministerstwa Zdrowia (4 godziny). - W ramach „VII Dnia Walki z Rakim w Powiecie Bolesławieckim” odbyły się 2 prelekcje oraz 1 warsztat. Pani z Klubu: upiekły ciasta na poczęstunek, rozdawały ulotki i balony podczas przemarszu ulicami miasta. Na zadanie otrzymano 2.650 zł ze Starostwa Powiatowego ze środków PFRON. Prelekcja 1: „Budowanie zasobów osobistych po doświadczeniu choroby nowotworowej”. Prelekcja 2: „Wspieranie osoby z doświadczeniem choroby nowotworowej oraz jej bliskich”. - W 2018 r. prowadzono zajęcia z fizjoterapeutką w formie ćwiczeń grupowych suchych w ramach projektu pn.: „Zdrowie – nasze dobro”. Drugim celem było wykonanie masażu zestawem ZOW. Przeprowadzono zadanie przy udziale dotacji z Gminy Bolesławiec w kwocie 7.500 zł. - Pozyskano środki z Gminy Miejskiej Bolesławiec w kwocie 8.000 zł na projekt „Afrodyty z Amazonek 2018”. Członkowie Klubu mogli uczestniczyć w zajęciach z fizjoterapeutką na basenie.
TOP Bolesławiec	Organizacja i finansowanie (5.162 zł) udziału osób niepełnosprawnych w krajowych i międzynarodowych zawodach tenisa stołowego osób niepełnosprawnych.

Zadanie:**8.3. Zapewnienie warunków osobom niepełnosprawnym do pełnego uczestnictwa w życiu publicznym**

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Starostwo Powiatowe w Bolesławcu: - Wydział Organizacyjny, - Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	- Likwidacja bariery w zakresie komunikacji osób niesłyszących i niedosłyszących w Starostwie Powiatowym poprzez usługę tłumaczenia języka migowego on-line. - Do potrzeb osób słabowidzących dostosowana jest strona internetowa Starostwa – możliwość ustawienia tekstu o wysokim kontraście.
Urząd Gminy w Osiecznicy	Stworzenie możliwości korzystania przez osoby niepełnosprawne w pełni z praw i obowiązków obywatelskich poprzez aktywny udział w wyborach – udogodnienia w lokalach wyborczych do możliwości korzystania przez osoby niepełnosprawne (Tomisław, Osiecznica, Ławszowa, Parowa, Świętoszów).
Gminne Centrum Kultury i Sportu w Nowogrodźcu	- Bezpłatne szkolenie komputerowe dla seniorów „e-senior 50 +”. Celem kursu było zwiększenie umiejętności osób starszych w zakresie obsługi komputera, a także zachęcanie seniorów do korzystania z internetu. - Organizowanie rajdu rowerowego „Odjazdowy Bibliotekarz – Brzegiem Kwisy”, w którym bibliotekarze, czytelnicy i miłośnicy książek oraz rowerów, przejeżdżając przez miasto lub okolicę, mogą przyjemnie i aktywnie spędzić czas w gronie osób o podobnych pasjach. - Dostęp dla niepełnosprawnych do infrastruktury podczas imprez plenerowych „Wielki Garniec z Nowogrodźca nad Kwisą”, „X Międzynarodowy Festiwal Muzyczny – Muzyka u Józefa Ignacego Schnabla” oraz „Pieczenica” w Gościszowie. - Organizacja zajęć ruchowych Pilates.
Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu – Dom Dziennego Pobytu	- Spotkanie autorskie z Janem Bujakiem, autorem książki „Polskie Parafie 1891-1940”. - Udział w projekcie kulinarnym „Życie zaczyna się po sześćdziesiątce” razem z seniorami Lubania oraz z Niemiec. Spotkania z dziećmi z przedszkola i szkoły

	<p>podstawowej w Nowogrodźcu (udział w Jasełkach, w Koncercie Kolęd, spotkanie z okazji Święta Niepodległości).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udział w programie Telewizji Łużyce pn. „Koniec Samotności”. - Udział w uroczystej akademii poświęconej obchodom święta Niepodległości Polski - Udział w teście wiedzy z zakresu zdrowego żywienia, przeprowadzonym przez Sanepid z Bolesławca.
--	--

Mierniki osiągnięcia celu nr 8:

- liczba imprez integracyjnych z udziałem osób niepełnosprawnych lub do nich adresowanych – kilkaset imprez w ciągu roku na terenie całego powiatu,
- liczba organizacji pozarządowych i instytucji, które otrzymały dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji, turystyki oraz innych zadań realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych – 6 organizacji,
- liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w imprezach integracyjnych – ponad 2.500,
- liczba nowych organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych – w 2018 r. zarejestrowało się 17 nowych organizacji pozarządowych, w tym 1 działająca na rzecz osób niepełnosprawnych z autyzmem; wiele z powstających organizacji ma w swojej działalności statutowej także podejmowanie działań na rzecz osób niepełnosprawnych,, ponadto w szkołach powstają Koła stowarzyszeń i organizacji, które również deklarują pracę z osobami (uczniami) niepełnosprawnymi.
- liczba osób niepełnosprawnych korzystających z turnusów rehabilitacyjnych – ponad 200,
- liczba lokali wyborczych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych – 5.

Cel 9. Aktywne zaangażowanie organizacji osób niepełnosprawnych w kreowanie polityki społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zadanie:

9.1. Inicjowanie współpracy administracji samorządowej z organizacjami działającymi w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
----------------------------	--------------------------

<p>Starostwo Powiatowe w Bolesławcu –Referat Spraw Obywatelskich, Społecznych i Zdrowia</p>	<p>- Przekazywanie członkom Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych (przedstawicielom organizacji pozarządowych) ważnych informacji dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych.</p> <p>- Informowanie organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych o szkoleniach i konferencjach przygotowywanych w Starostwie związanych z pozyskiwaniem środków finansowych.</p> <p>- Umożliwienie organizacjom działającym na rzecz osób niepełnosprawnych korzystania ze strony internetowej Starostwa.</p> <p>- Koordynacja realizacji w Powiecie Bolesławieckim projektu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „<i>Monitoring działań jednostek administracji rządowej i samorządowej w województwie dolnośląskim w kontekście realizacji praw osób z niepełnosprawnościami i dostosowania do postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych</i>” we współpracy z Fundacją Eudajmonia z Wrocławia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przygotowanie spotkania przedstawicieli Fundacji z pracownikami Starostwa Powiatowego w Bolesławcu i komórek organizacyjnych Powiatu zajmujących się tematyką osób niepełnosprawnych, 2) realizacja i monitorowanie wykonania rekomendacji zaproponowanych przez Fundację w ramach projektu (np. zwiększenie dostępności tablic ogłoszeniowych dla osób niepełnosprawnych, oklejenie brzegów schodów).
<p>Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodźcu</p>	<p>Współpraca z Polskim Czerwonym Krzyżem w Bolesławcu – w zakresie pomocy w formie zapewnienie schronienia oraz z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci w Bolesławcu – w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym.</p>
<p>Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Bolesławcu</p>	<p>Członek Stowarzyszenia uczestniczy w pracach Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przy Staroście Bolesławieckim. Ponadto członkowie SON biorą udział w spotkaniach dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych organizowanych przez Starostwo, co poszerza ich wiedzę o tej tematyce.</p>
<p>Stowarzyszenie Rodziców Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Bolesławcu</p>	<p>– Promowanie jednostek i organizacji pozarządowych pracujących na rzecz osób niepełnosprawnych.</p> <p>– Podejmowanie działań w celu wykorzystania środków PFRON i innych funduszy.</p>

	– Prowadzenie Punktu w zakresie przeciwdziałania narkomanii.
	– Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego ds. uzależnień.

Zadanie:

9.2. Zintegrowanie zasobów i partnerów do pracy na rzecz osób niepełnosprawnych

Podmiot realizujący	Sposób realizacji
Starostwo Powiatowe w Bolesławcu – Referat Spraw Obywatelskich, Społecznych i Zdrowia	Redagowanie na stronie internetowej Starostwa zakładki „Niepełnosprawność” poświęconej tematyce osób niepełnosprawnych (informacje o pomocy, zadania powiatowych instytucji, ważne adresy instytucji i organizacji, druki wniosków, linki do stron internetowych związanych z osobami niepełnosprawnymi).

Mierniki osiągnięcia celu nr 9:

- liczba projektów finansowanych ze środków PFRON i funduszy unijnych – 2.

Podsumowanie – osiągnięte rezultaty:

1. Obecność osób niepełnosprawnych w różnego typu mediach, w tym elektronicznych, przyczynia się do tego, że lokalna społeczność poznaje problematykę tego środowiska. Osoby niepełnosprawne mają możliwość przedstawienia swoich potrzeb i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, które wymagają pomocy z zewnątrz (ze strony instytucji lub organizacji). Ale także pokazują na szerszym forum swoje osiągnięcia, sukcesy, sposoby radzenia sobie ze skutkami niepełnosprawności.
2. Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej – likwidowane są różnego rodzaju bariery (architektoniczne, komunikacyjne, transportowe itp.). Wzrasta świadomość samorządów lokalnych w zakresie porządkowania przestrzeni publicznej i dostosowywania jej do potrzeb niepełnosprawnych mieszkańców.
3. Wzrasta świadomość w zakresie praw przysługujących osobom niepełnosprawnym, a tym samym osoby zainteresowane skutecznie i efektywnie z nich korzystają.
4. Opieka, zarówno profilaktyczna (wczesne wspomaganie), która ma zapobiegać powstawaniu niepełnosprawności, jak i opieka wobec osób niepełnosprawnych (psychologiczna, pedagogiczna, zdrowotna) łagodzi skutki chorób i dysfunkcji tej grupy osób.
5. Zwiększająca się samodzielność osób niepełnosprawnych uniezależnia je od innych w życiu codziennym (członków rodzin, opiekunów). Rośnie liczba tych, którzy chcą angażować się w różne formy pomocy osobom niepełnosprawnym – wzrasta liczba członków organizacji zrzeszających osoby niepełnosprawne, nowopowstałe stowarzyszenia w działalność statutową wpisują zadania na rzecz niepełnosprawnych i chorych.
6. Zaangażowanie w aktywizację zawodową – wzrasta aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych na rynku pracy i w poszukiwaniu zatrudnienia, podejmują własną działalność gospodarczą, stając się przedsiębiorcami i potencjalnymi partnerami dla

innych firm. Nie poprzestają na świadczeniach oferowanych przez państwo, ale sami szukają sposobów zaistnienia w życiu zawodowym.

7. Wzrost udziału osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i sportowym – w tym zakresie bardzo aktywne są organizacje zrzeszające osoby niepełnosprawne przygotowujące imprezy sportowe, kulturalne i rekreacyjne.
8. Rozwija się szkolny wolontariat. Młodzi ludzie, już na poziomie szkoły podstawowej w miarę swoich możliwości i umiejętności angażują się w pomoc swoim niepełnosprawnym kolegom.
9. Ważnym elementem działań jest dobra współpraca administracji z organizacjami zrzeszającymi osoby niepełnosprawne – podejmowanych jest wiele wspólnych przedsięwzięć, a gminy i powiat służą nie tylko pomocą finansową, ale rozwijają się inne, pozafinansowe, formy współpracy.

Bolesławiec, 26 marca 2019 r.

Opracowanie: Wydział Spraw Obywatelskich,

Społecznych i Zdrowia

Starostwa Powiatowego w Bolesławcu